ULUS

5, SONKÂNUN 1935 CUMARTESİ

ON BEŞİNCİ YIL. No: 4832

Adımız, andımızdır.

Her yerde 5 kuruş

Sıvas - Erzurum demiryolları tahvilleri sonkânunun 10 u ile 15 i arasında satışa çıkarılacaktır. Yüzde yedi gibi yüksek bir faiz getiren bu tahviller en kârlı ve en emin bir iyraddır. Fırsatı kaçırmayınız.

Gündelik

YENİ İÇ ÖDÜNCÜ

Sıvas — Erzurum demiryolu için yeni bir iç ödüncü, pek yakında başlıyor. Gazetelerin alım satıma ayrılan yazıları arasında bunu bir kaç gündür okuyoruz. İç ödünçlerin ulusal değeri, bu işi bugünden *ulus'un* baş yazıları arasına getiriyor.

Ödünç, şimdilik iki milyonluktur. Bu ayın onu ile on beşi arasında 19 lira yatıranlar 20 lira ödünç vermiş olacaklar ve bu 20 lira üzerinden her yıl yüzde yedi gelir alacaklardır.

Bu ödünç belgeleri, ulus alım satımlarında pey akçesi ve karşılık olarak alınacak, bunlarla devlet borçlarının bir bölüğü ödenecektir.

Geçen yıl kapanan Ergani ödüncü de bu değeri taşıyordu, ancak gelir yüzde yedi yerine beşti. Yalnız bunda sayılı yurddaşlara, bir uğur gibi, toplu kazançlar düşüyordu.

Atatürk, dört ay önceki Kurultay açılışında şunları söylemişlerdi:

"Ergani ödüncünün üçüncü bölümü de, bu yıl, beklendiği gibi kapanmıştır. Ulusumuzun, böylelikle hem devletin maliyece olan gücüne güvenini hem de bayındırlık sıyasamıza verdiği değeri, bir daha göstermiş olması, övünülecek bir erginliktir.,,

Bu büyük sözler; ödünç işinin başarılanı için ulusu yüce değerle överken yeni yapılacak ödünçler için de yeni yükümler vermektedir.

Yurdda girişilen büyük bayındırlık çalışması, artan bir hızla ilerliyor, demiryollarımız her yönde yurdun çevresine doğru uzamaktadır. Karadeniz kıyısını daha geniş sarıyoruz, Afyon'dan Akdenize iniyoruz, batı Anadolusunda yeni yaptıklarımızdan başka yabancı kapitallerin şimdiye kadar işlettikleri de bizim oluyor. Aşağı doğuda Diyarbekir'e doğru hızla yürüyoruz, Sıvas'tan Erzurum'a doğru epey yol aldık.

İşte yeni ödünç uluşca yapılmakta olan bu kadar işlerden yalnız bu son demiryolu içindir. Bakır yolu gibi Sıvas — Erzurum yolu da ulusun verimine, değerine inanarak vereceği ödünçle başarılacaktır.

İki milyon, her yıl bu yolda uluşun verdikleri yanında ufak bir sayıdır. Ancak bu ödünce yurddaşların girmesinde ayrı bir değer vardır.

Başka ulusların geçmişlerinde (yurdseverlik ödünçleri) vardır.

Sakarya günlerinde türk ulusu Başkumandanının buyruğiyle varının yüzde kırkını vermekle bu yolda başkalarına olan üstünlüğünü gösterdi.

İyi ve duru günlere yetiştik, acunu şaşırtan taşkın kazanç yıllarından ölçülü, emekli kazanç yıllarına girdik. Bu kazançtan birazını yarına artırmayı hep düşünüyoruz. Ulusal ökonomik kurumlarındaki yurddaşların ufak ufak biriktirdikleri, bize büyük güven verecek sayıdadır. Bu birikenlere gelir yeri, işletme yeri gerekti. İşte demiryollarımızdan bir kaçının, yurddaşların ödünciyle yapılması bu düşünceye dayanmaktadır.

Yurddaşlar gelirlerine, bilgilerine göre iş tutarlar, yapılar yaptırırlar, paralar biriktirirler, bunların hepsinin öz güveni, türk sıyasasmadır.

İşte iç ödüncü de üzerinde bütün güvenlerin toplandığı uluşun, büyük değer verdiği işlerden biridir. Ulus buna da öbür işlerde olduğundan daha geniş bir inan ve güvenle sarılacaktır.

KEMAL ÜNAL

Habeşistan - İtalya

İtalya, Habeş iddialarını abayor, Habeşistan da yeni bir nota verdi

Cenevre, 4 (A.A.) — Habeşistan hükûmetinin notasına cevab veren İtalyan hükûmeti diyor ki:

1 — İtalyan kuvvetleri Habeşistan topraklarında katiyen ileri gitmiş değildir.

2 — Afdonb, Vardais'in mülhakatındandır. Orada italyan kıtalarının yıllardanberi bir garnizonu bulunmaktadır.

3 — Hiç bir bombardıman yapılmamıştır, italyan tayyarelerinin uçmasına habeş kıtalarının Val Val ve Varduri yakınlarında toplanmış olmaları sebebiyet vermiştir.

Bu notayı Bay Suviş imzalamıştır. İtalya'nın vermiş olduğu bu notadan sonra Habeşistan hükûmetinin Uluslar Derneğine yeni bir nota vermiş olduğu dikkate değer görülür.

Cenevre, 4 (A.A.) — Habeşistan hükûmeti, İtalya ile çıkan anlaşmazlık hakkında Uluslar Derneğine telgrafla müracaat ederek barışın korunması için her çareye baş vurulmasını söyliyen 11 inci maddenin tatbik edilmesini istemiş ve Guierregueli önünde toplanmış olan italyan kuvvetlerinin 28 ilkkânunda habeş kuvvetlerine saldırmış olduklarını ve iki kişinin ölümü ile iki kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiş bulunduklarını, iki italyan tayyaresinin müteakiben bu havalide uçtuğunu ve italyan tanklarının boyuna buralarda faaliyette bulunmuş olduklarını bildirmiştir.

Genel Kâtib B. Avenol, bu notayı 11 sonkânun 1935 tarihinde toplanacak olan Konsey üyelerine tebliğ edeceğini Habeşistan hükûmetine bildirmiştir.

Cenevre, 4 (A.A.) — Habeşistan'ın Uluslar Derneğine müracaatının, B. Laval ile B. Musolini arasındaki görüşmeleri kızıştırmasından korkuluyor. Çünkü iki ülke arasındaki halledilmemiş meseleler Somali - Eritre - ile Habeşistan'a dairdir.

B. Laval Romaya hareket etti

Paris, 4 (A.A.) — Bay Laval ın hareketi, hararetli fransız - italyan dostluğu tezahürlerine vesile vermistir. Hareket esnasında "yaşasın Laval, yaşasın fransa, yaşasın İtalya,, sesleri birçok defalar yükselmiştir. Takriben iki bin kişi tesyi esnasında hazır bulunmuştur. Bay Laval, hareketi sırasında şöyle demiştir:

"— İki ülkenin dostluğunu mühürlemek ve uluslarımızın uzlaşması işine Bay Musulini ile birlikte çalışmak için Roma'ya gitmekte olduğumdan dolayı bahtiyarım. ,,

(Sonu 2 inci sayıfada)

Berlin opera binasında ne oldu?

Berlin, 4 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Dün Berlin'de saat 16 ile 17 arasında opera binasında tuhaf bir nümayiş olmuştur. Ahalinin meseleden haberi yoktu. Ve üç kordon teşkil eden zabıta kuvvetleri halkı, uzaklaşmıya sevkediyordu. Tayyarelerin uçması katî surette menedilmişti. Resmî mahfeller tam bir sükûnet ve ketumiyeti muhafaza etmektedir. Propaganda Bakanlığı nazi fırkasının reisi olan Bay Hitlerin yapmış olduğu bir kabul resminden bahsetmekte ise de bu iddia alınan ihtiyat tedbirlerini hiç de haklı göstermemektedir. Hâdise, esrarengizliğini muhafaza etmektedir.

İstanbulda şiddetli bir zelzele oldu

Ziraat Bakanlığı Meteoroloji Enstitüsünden:

Dün İstanbul'da 16.39 da şimal ve cenub istikametine 20 saniye'den biraz fazla süren bir zelzele olmuştur. Halkalı meteoroloji istasiyonunun hassas barografı 23 milimetrelik bir çizgi yapmış ve barografın stili yerinden fırlamıştır. Zelzele çok kuvvetle duyulmuştur. Hiç bir hasar yoktur.

İstanbul, 4 (A.A.) — Bugün İstanbul'da muhtelif saatlerde beş defa zelzele kaydedilmiştir:

1 —	Saat	16,	dakika	41,	saniye	49,
2 —	„	17,	„	19	„	13.
3 —	„	17,	„	42	„	10.
4 —	„	18,	„	20	„	26.
5 —	„	18,	„	55	„	52.

Zelzele Çanakkale'de de duyuldu

Çanakkale, 4 (A.A.) — Bugün saat 16.45 de cenubtan şimale ve 10 saniye devam eden şiddetli bir zelzele olmuştur.

Edirne'de

Edirne, 4 (A.A) — Bugün saat 16.40 da Edirnede oldukça şiddetli bir zelzele duyuldu.

Tekirdağında

Tekirdağı, 4 (A.A) — Bugün 16.30 — 17 arasında üç defa şiddetli zelzele olmuş halk heyecana düşmüştür. Hasar yoktur. Şarköyünde bazı evlerin duvarları çatlamıştır. Zelzele fasılalarla devam etmektedir.

İzmir'de

İzmir, 4 (A.A) — Bugün öğleden sonra biri saat 16,45 geçe diğeri de 18,23 de şiddetli ve fakat devamsız iki zelzele olmuştur. Hasarat yoktur.

Yugoslav sıyasasında değişiklik olmıyacak

Bay Yevtiç beklenen beyannamesini meclislerde okudu ve hararetli alkışlarla karşılandı

Belgrad, 4 (A.A.) — Başvekil ve Dışarı İşler Bakanı Bay Yevtiç, mebusan meclisinde hükûmetin beyannamesini okumuştur. Bu beyannamede hükûmetin, müteveffa Kıral Aleksandr'ın Yugoslavya'ya dünyada büyük bir nüfuz ve mevki temin eden, ona emin dostlar kazandıran sıyasasına devam edeceği ve komşularından aynı dürüstlüğü, dostluğu istiyeceği beyan olunmaktadır. Bundan sonra dahilî sıyasadan bahseden Bay Yevtiç, hükûmetin devlet idaresini tensik edeceğini söylemiştir. Malî bakımdan hükûmet, büdcenin denkliğini temin etmeye çalışacak, paranın istikrarını temine uğraşacak, barışın en eyi garantisi olan, memleketin emniyetini temin eden ve ulusal şerefi koruyan orduyu ihtimamla yetiştirmeye gayret edecektir.

Bay Yevtiç, hükûmet beyannemesinin okunmasından önce, okunması sırasında ve okunmasından sonra bütün hazır bulunan parlamento azası tarafından şiddetle ve ittifakla alkışlanmıştır.

Belgrad, 4 (A.A) — Başbakan Bay Yevtiç'in hükûmetin, müteveffa kıral Aleksandr'ın zihniyetinden mülhem olan her türlü işbirliğini kabul edeceği ve dahili sıyasanın yasaların harfiyen tatbik edilmesi suretile takib olunacağı sürelerindeki beyanatı gerek âyan ve gerek saylav meclislerinde büyük bir tesir hasıl etmiştir.

ANKARA HALKEVİNDE

Adananın kurtuluş yıldönümü kutlandı

Dün akşam, Adana'nın kurtuluş yıldönümü dolayısiyle adanalılar tarafından Halkevinde güzel bir müsamere tertib edilmiştir.

Müsamere'yi Cebelibereket saylavı General Naci, güzel bir söylevle açarak çok alkışlanmıştır. bundan sonra Bay Cevad'ın çok canlı bir hitabesi takdirle dinlenmiştir. Bundan sonra "Mavi Yıldırım,, piyesi oynanmış ve Halkevi amatörleri bu son temsilde her zamankinden daha büyük bir kabiliyet ve olgunluk göstermişlerdir. En sonra Adana'nın kurtuluş tablosu gösterilmiş ve alkışlanmıştır.

Güzel Adana'nın kurtuluşunu kutluyan bu müsamere ankaralılara güzel bir gece geçirtmek fırsatını vermiştir.

Kâzım Özalp'ın teşekkürü

İstanbul, 4 (A.A) — Kurultay Başkanımız Kâzım Özalp, yılbaşı dolayısile her taraftan mektupla ve telyazısile aldığı tebriklere teşekküre Anadolu ajansını memur buyurmuşlardır.

Mareşal Fevzi İstanbulda

İstanbul, 4 (A.A.) — Büyük Erkânıharbiye Reisi Mareşal Fevzi bugünkü Anadolu ekspresiyle Ankara'dan şehrimize gelmiş ve istasyonda General Halis, General Salih, İstanbul Valisi ve Belediye Reisi Bay Muhittin Üstündağ, şehrimizde bulunan diğer yüksek rütbeli zabitler tarafından karşılanmıştır. Bir kıta asker, polis ve bando mızıka selam resmini İyfa etmiştir.

Kar altında Ankara

Ankaraya üç gündenberi yağan kar dün de durmaksızın devam etmiştir. Sıfırdan aşağı bir soğuk ve esen buzlu bir rüzgâr da kara katılmış ve bu yüzden şehrin sokaklarında büyük bir tenhalık ve sessizlik görülmüştür. Baharda en güzel görünüşünü giyinen Ankara'nın modern manzarası karın altında bir kat daha güzelleşmiştir. Dün Atlı Spor Kulübünün Orman Çiftliğinin şimalinde yaptığı biniş sırasında alınmış şu iki resmimiz buna bir delildir.

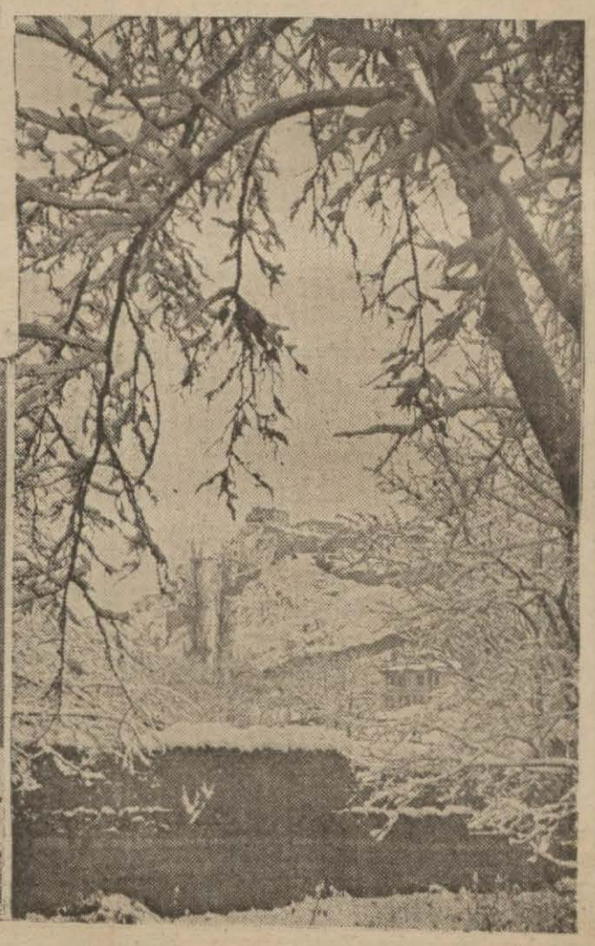

Hilâliahmer gazetesi

Bayram dolayısiyle pazartesi, salı ve çarşamba günleri gazetemiz yerine Hilâliahmer gazetesi çıkacaktır. Bu sayıların verimi Hilâliahmer'in olacaktır. Çok sayıda basılacak bu gazete için tüccar ilanları Ulus'a verilebilir.

DIŞARDAN GELEN SON DUYUMLAR

BİRLEŞİK DEVLETLER'DE

Bay Ruzvelt silah yarışının önüne geçmek istiyor

Vaşington, 4 (A.A) — Bay Ruzveltin 1935 yılında silah yarışına bir son vermek için elinden geldiği kadar çalışmağa azmetmiş olduğu söylenmektedir. B. Hull tarafından silah imalinin kontrolu hakkında tanzim edilmiş olan projenin Cenevre silahları bırakma konferansının çerçevesi içinde bir anlaşma vücuda getirilmesine yarayacağı söylenmektedir. Amerikanın Bern sefiri Bay Vilson — ki Vaşingtondaki ikameti esnasında dışarı işler bakanlığı ile görüşmüştür—icab eden talimatı haiz olduğu halde 10 son kânunda Avrupaya hareket edecektir.

Mumaileyh, Almanyanın da iştirak etmesini arzu etmekte olduğd silahları bırakma konferansının yeniden toplanması için alakadar hükûmetlerin fikirlerini istimzaç edecektir.

74 üncü kongre

Vaşington, 4 (A.A.) — 74 üncü kongre dün toplanmıştır. Kongre büyük ulusal meseleleri tetkik edecektir. Kongre reisliğine Bay Bayrns seçilmiştir.

Birleşik Amerikanın uluslararası adalet divanına girmesi

Vaşington, 4 (A.A.) — Demokrat Sahfeller, Birleşik Amerikanın uluslararası adalet divanına girişinin tasdiki için ısrar eden hususî bir beyanat hazırladığını ve bunu kongreye vereceğini temin etmektedir. Beyanatın gelecek hafta yapılması ihtimali vardır.

Cenevre iş bürosunda Amerikan murahhası

Vaşington, 4 (A.A.) — Cenevre uluslararası iş bürosunda Amerikayı Bay Luben temsil edecektir. Bay Luben, iş bakanlığı istatistik bürosunu idare etmiştir. Kendisi Amerikanın o bürodo baş murahhası olacaktır.

İNGİLTERE'DE

Japonya'nın Paris Büyük Elçisi Londra'da

Londra, 4 (A.A.) — Japon büyük elçisi Bay Saito, dün akşam Londraya gelmiştir. Tokyodan dönüşündenberi ilk defa olarak Londraya gelmiş olan Bay Saito, bir gazete muhabirine bildirimde bulunarak şöyle demiştir:

"— Bu seyahatten maksadım Japonyanın Avrupadaki diplomatik anıklıkları hakkında B. Matsuideira ile görüşmektir.

Bir kadın tayyareci Afrikaya uçtu

Londra, 4 (A.A.) — Kadın tayyareci Ketith Miller, hafif bir tayyare ile Afrikaya müteveccihen dün sabah Graydon tayyare karargâhından hareket etmiştir.

İSPANYA'DA

İspanya'da tahliye edilen mevkuflar

Barselona, 4 (A.A.) — Askerî ve adlî makamlar tarafından 54 mevkuf tahliye edilmiştir.

İspanya hükûmeti örfî idareyi uzatmakta serbest

Madrid, 4 (A.A.) — Kortezlerin daimî heyeti, hükûmete memleketin her tarafında örfî idareyi uzatmak ve lüzum göreceği vilayetlerde bu idareyi kaldırmak mezuniyetini vermiştir.

JAPONYA'DA

Olimpiyad ve japonlar

Tokyo, 4 (A.A.) — Uluslararası olimpiyad komitesinde Japonyayı kont Muşimas Soyioima temsil edecektir. Kont, 1940 olimpiyadının Tokyoda yapılması için komitenin karar vermesini ve programa basketbolun da alınmasını istiyecektir.

DEĞİŞİK DUYUMLAR

Havptmanın muhakemesi başladı

Flemington, 4 (A.A) — Havptmanın muhakemesinde, genc avukat Vilentz parmağile Havptman'ı göstererek iddianamesine "cinayeti işliyen adamın bu salonda olduğunu isbat edeceğiz.„ sözlerile başlamış ve sonra hadiseleri anlatmıştır.

Avukatın bildirimi devamınca, Havptman gözlerini kırpmadan ileriye dikmiş, hareketsiz bir halde duruyordu. Bayan Lindberg başını öne eğmişti ve Bay Lindberg'in alnından ter damlaları akıyordu.

Vilentz'in iddianamesinden sonra müdafaa avukatı kalkarak, iddia avukatının jüri heyetini tesir altına bırakmak istediğini ve bundan ötürü usul hatası mevcud olduğuna karar verilmesini istemişse de bu istek abanmıştır.

Flemington, 4 (A.A.) — Bayan Lindberg muhakemenin celsesine iştirak ediyor ve Havptmanı ilk defa olarak görüyordu.

Jüri heyeti sekiz erkek ve dörd kadından mürekkebtir. Erkeklerden biri makinist, ikisi çiftçi, biri sigorta memuru, biri işçi, biri terbiye mütehassısıdır.

Kadınlardan üçü evli, biri duldur.

Bir şahid Lindbergin evini tarif ettikten sonra Bayan Lindberg şahadet yerine geçerek yemin etmiş ve bir mırıltıya benzer sesle bildiklerini anlatmağa başlamıştır.

Çocuğun kaçırıldığı günü anlatırken Bayan Lindbergin gözleri yaşarmıştır. Kocası o aralık sinirli bir hareket yapmıştır.

Bayan Lindberg çocuğun resimleri ile elbiselerini tanımıştır.

45 dakika süren şahadeti esnasında Havptman sinirli bulunuyordu.

Hayatının en acı dakikaları olan bu şahadeti esnasında Bayan Lindbergin göstredili cesarete hayran kalınmıştır.

Bay Lindberg karısı söylerken, ondan cesaret almak ister gibi mütemadiyen ona bakıyordu.

Sonra kendisi şahadet yerine geçmiştir. Bay Lindberg merdivenin düşmesinden çıkmış olmak ihtimali olan gürültüyü nasıl duyduğunu, çocuğun nasıl kaçırılmış ve fidye istiyen mektubu nasıl bulmuş olduğunu anlatmış, tüfeğini alıp çıkarak baş hizmetçisinin gidip muhtara haber verdiğini söylemiş, pençerenin altında bir adamın ayak izlerini gördüğünü ilave etmiştir. Bay Lindberg yarın da dinlenecektir.

Çin'in ilk Roma sefiri

Brendizi, 4 (A.A.) — Çinin ilk Roma sefiri Bay Leon Von Tao Şanghaydan buraya gelmiştir. Kendisi hemen Romaya hareket etmiştir.

Sar'da tahrikât yapan gazeteler kapatılacak

Sarbruk, 4 (A.A.) — Sar komisyonu, ehemmiyetsiz hadiseler hakkında mubalağalı yazılar neşreden gazetelerin kapatılacağını tebliğ etmiştir.

Adatci'nin cesedi yakıldı

Lahay, 4 (A.A.) — Adalet divanındaki japon üyesi Adatçinin cesedi dün, cenaze merasiminen sonra, yakılmıştır. Holanda ordusunun bir müfrezesi tazim merasimi yapmıştır. Cesedin küllerı Adatçinin ailesi tarafından Japonyaya nakledilecektir.

Kazaya uğrıyan balıkçılar

Barrio - Ontario, 4 (A.A.) — Buz üzerinde balık avlıyan yedi balıkçı, Simcoe gölünde çıkan bir fırtına yüzünden buzlar üzerinde kalarak akıntıya kapılmışlardır. Yardımlarına gidilmiştir.

Bay Laval

(Başı 1 inci sayıfada)

B. Laval italyan toprağına girdi

Roma, 4 (A.A) — Bay Lavalin Torino ve Cenevre istasyonlarından geçmesi, büyük sempati tezahürlerine vesile teşkil etmiştir. Fransız dışarıişler bakanı Torinoda Romadan gelmiş olan B. Musolininin mümessili dük Cafferili ile bütün italyan hükûmet memurları çok kalabalık bir halk kütlesi tarafından karşılanmıştır. Halkın önünde karabiniyeler bir kordon vücuda getirmişti.

Yunanistanda Katolik propagandası

Selanikte çıkan "Volonte„ gazetesinin yazdığına göre Yunanistan içeriişler bakanlığı, son zamanlarda katolik misyonları tarafından mühim mikyasta din propagandası yapıldığına dair mahallî makamlardan raporlar almaktadır. Bu raporlara göre katolik misyonerleri genclerin her ne suretle olursa olsun din değiştirmelerini mümkün kılmak için pek çok para harcamakta ve bu propagandayı daha sonra miraslarından istifade etmek niyetile, bilhassa eyi aile çocukları arasında yapmaktadırlar.

Bu hususta gazetelerin sorgularına içeriişler bakanı, meseleyi ciddî bir surette tahkik ettikten sonra bu gibi yabancı propagandaların önüne geçmek üzere gereken sıkı tedbirleri alacağını bildirmiştir.

Öteyandan Le Mesaje Daten gazetesi, Yunanistan kültür bakanlığının yabancı propagandası yapılmasını meneden yunan yasalarına itaat etmediklerinden dolayı biri Selanikte, ikisi Korfo'da olmak üzere üç yabancı mektebini kapatmış olduğunu ve aynı sebebten ötürü başka on beş mektebi de üç bin ile on bin dirahmi arasında muhtelif para cezalarına mahkûm ettiğini haber vermektedir.

ÇOCUK ESİRGEME KURUMUNDA PARASIZ MUAYENELER

Çocuk Esirgeme Kurumu sağlık ve soysal yardım müdürlüğüne tayin edilmiş olan çocuk hastalıkları mütehassısı Bayan Dr. Fahriye her gün saat 12 ye kadar hasta çocukları;

Bayan Dr. Fitnat pazartesi, perşembe günleri saat 14 den sonra iç hastalıklı anneleri;

Salı günleri saat 14 den sonra da haricî hastalıklı anneleri;

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı Bay Dr. İsmail Hikmet çarşamba günleri saat 14 den sonra gebe kadınlar ve kadın hastalıkları muayenelerini Çocuk sarayında yapmaktadırlar.

Gebe kadınlardan muntazaman muayeneye gelenlere doğumunda kurum ebeleri vasıtasile her türlü yardım yapılmaktadır.

Diş muayne evinde sabahtan akşama kadar çocukların ve annelerin dişleri muayene ve tedavi edilir.

Eski çamaşırlarınızı Çocuk Esirgeme Kurumuna veriniz

Kış geldi. Kışın soğuğundan ve bu soğuğun getirdiği hastalıklardan yoksuz yurddaşlarımızı korumak hepimizin boynumuza borctur. Bu borcu ödemiş olmak için kullanmadığınız eski çamaşırlarınızı, çocuklarınızın eskilerini çocuk esirgeme kurumuna verinlz.

Çocuk Esirgeme Kurumunun tebrik telgrafnameleri

Çocuk esirgemekurumu tarafından hazırlanan "lüks„ tebrik telgraf kâğıtları sureti hususiyede Viyanada bastırılmış çok zarif ve süslüdür. Bu kâğıtlar her telgraf merkezinde bulunur. Tebrik telgrafınızın bu süslü kâğıtla muhatabınıza verilmesini isterseniz, arzunuzu telgraf memuruna söyleyiniz. Telgraf ücretinden başka vereceğiniz 15 kuruş maksadınızı temin eder. Bu suretle hem çocuk esirgeme kurumunun bakmakta olduğu kimsesiz ve fakir yavruların bakımına yardım, hem de telgrafınızı çektiğiniz zata karşı da fazla saygı göstermiş olursunuz.

FRANSA'DA

Fransız parası yükselecek mi?

Londra, 4 (A.A.) — Bay Tanner'in Fransa bankası müdürlüğüne tayini şehirde büyük ve hususî bir memnuniyetle karşılanmıştır. Şehirde Fransız hazinesinin kısa vâdeli piyasanın tensiki yüzünden kazanacağı faydalardan bahsedilmekte ve bu piyasanın bu had itimad devresi esnasında eskiden biriktirilmiş olan sermayelerin yeniden ortaya atılarak kullanılacağı söylenmektedir.

Bu tedbirler sayesinde frank fiatının yükseleceği ve fransızlarla italyanlar arasında yapılmakta olan görüşmelerin bu hususta tesir icra edeceği söylenmektedir.

Fransa - Cenubî Amerika hava seferi

Fransa ile cenubı Amerika arasındaki ilk merhalesiz irtibat, kânunusani aymın ikinci 15 günü içinde Josef Lebri tayyaresi tarafından temin edilecektir. Bu tayyareyi Rossi ile Codes idare edecek ve bunlar, hava şartları müsaid olduğu takdirde hattı müstakim üzerinde cihan mesafe rekorunu kırmıya teşebbüs edeceklerdir.

İSVEÇ'TE

Bay Bek'in seyahati sıyasal değildir

Stokholm, 4 (A.A.) — Leh dışarıişler bakanı Bay Bek, kendisi şerefine verilen öğle ve akşam yemeklerinde hazır bulunmuşsa da beyanatta bulunmaktan katî surette istinkâf etmiştir. Bundan dolayı gazetelerde Leh — İsveç münasebetlerine ait hiç bir makale intişar etmiş değildir.

Baltık devletleri sıyasasının almış olduğu istikamete binaen Bay Bek'in Baltık memleketlerinde şahsî olarak tetkiklerde bulunmak istemiş olması ihtimal dahilindedir.

Esasen İsveçin değişmez sıyasası, her türlü gurupların dışında kalmaktır.

ULUSLAR DERNEĞİNDE

Habeşistan'ın müracaatı

Cenevre, 4 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Habeşistan, uluslar derneğine andlaşmanın 11 inci maddesi mucibince müracaat etmektedir.

Anketlerimiz

Ankaranın pazarları

Ankara'da hayatın ucuzlamasında meşhur pazarlarının büyük rolü olmuştur

Ankaranın balı ve armudu kadar meşhur bir hususiyeti daha vardı ki gün geçtikçe ününü kaybediyor: Ankaranın pahalılığı...

On beş yıl önceye kadar Osmanlı imparatorluğunun bakımsız kalmış harab bir şehri olan Ankara birdenbire büyük devrime merkez olunca her şey az gelmeğe başlamıştı. Dükkânları az, evleri az, sokakları azdı ve çok tabiî olarak yiyecek, içecek, giycek, oturacak, azlığı karşısında isteğin çokluğu değerleri kıymetlendirdi. Öyle ki, bir kaç zaman önce Ankarada harab bir oda bulmak bir köşk kiralamaktan daha zordu..

O zaman Ankaranın pahalılığı yalnız ev, dükkân kiralarında değildi: yiyecek ve içecek de o nisbette pahalı idi. On sene evel Ankaradan ayrılıp bugün tekrar gelenler aradaki büyük fark karşısında hayrete düşmekten kendilerini alamıyorlar..

Ankarada hayat pahalılığının bir kaç yıl içinde kaybolmasının ve Ankaranın ucuz yaşanır bir şehir haline gelmesinde Ankara pazarlarının büyük rolü olmuştur. Ankaranın haftanın belli günlerinde belli yerlerinde açılan pazarları..

Ankara merkez olduktanberi İstanbuldan sonra en çok pazar kurulan şehrimiz olmuştur. Hattâ diyebiliriz ki pazarların Ankaradaki üstün yeri ve başardığı iş İstanbuldan bile çok ilerdedir. İstanbulda Asmaaltı, meyvahoş gibi daima ve her gün bulunan (yarıpazar) lar vardır. Ankarada bunlar olmadığından pazarların yükümü daha büyüktür.

Ankarada pazar, salı, çarşamba, perşembe, cuma günleri pazarlar kurulur. Pazar günü İtfaiye meydanı arkasında; salı pazarı kale üstünde, çarşamba pazarı Yenişehirde, perşembe pazarı Hamam önünde, cuma pazarı İsmetpaşadadır. Bu pazarların içinde en ünlüsü salı pazarıdır. Burası kendi mikyasınca bir panayırı andırır. Yalnız yiyecek, içecek değil; giyecek de bulunur. Çünkü bütün Ankaraya yakın köylüler buraya gelirler. Köylü burada yağını, yoğurdunu, peynirini, bulgurunu, balını satarak basma, kundura, gaz, tuz alır ve köyüne döner. Onun için Ankaranın tarihi ve eski pazarı olan salı pazarı tam bir (alış_veriş) yeridir. Özenle aradığımız Ankara balı hemen hemen yalnız burada bulunur diyebiliriz.

Aynı zamanda salı pazarı Ankara pazarlarının içinde en ucuz olanıdır da.. Çünkü buraya gelen köylü malını ikinci bir mutavassıta vermeden doğrudan doğruya satıyor. Diğer pazarlara gelen malların bir kısmı kârcılar tarafından toptan buradan alınır ve diğer pazarlara götürülerek satılır.

Pazarların içinde en kalabalık olanı cuma sabahları kurulan İsmetpaşa pazarıdır. Cumanın tatil olması kadınlı erkekli bir müşteri kalabalığını buraya toplar. Yenişehir pazarında daha başka bir hususiyet görürsünüz: Beyaz önlüklü küçük hasır sepetlilerden tutunuz da kürk mantolu şık, otomobille gelmiş müşterilere kadar her çeşit halka burada rastlamak mümkündür.

Pazalarımızda satılan malın cinsine göre tam bir tasnif yoktur. Satıcılar bir akşam evelinden hazırlık yaparak tahta sedlerin üzerine sebze ve diğer satılacak şeyleri yerleştirirler.

Pazarların en canlı satış zamanı da öğleye kadardır.

Her satıcının sattığı malın en iyi cinsi yetiştiren yerden geldiğini söylemesi âdettir: Meselâ pazarlardaki bütün elmalar Malatya elması, bütün ballar Ankara balı, bütün patatesler Adapazarı malıdır.

Pazarlarda astılanla bakkaldan alınan arasında — biraz kalite farkı olsa da — epey fiat farkı vardır. Bu en fazla yağ, peynir, yoğurt, bulgur, soğan, patates, fasulya, mercimek, sebze, meyva gibi köylünün balından, tarlasından, evinden doğrudan doğruya getirdiği maddelerde hissediliyor.. Dükkân kirası vermek, muhtelif vergileri ödemek gibi masrafları olmıyan pazar satıcısı daha ucuza satmak imkânını buluyor.

Pazarları gezerken dükkânının kapısı önünde kalabalığa ve alış verişe yarı kızgın, yarı gıpta ile bakan köşebaşı bakkalı bize derdini döktü:

« — Bizi ne darlık, ne veresiye, ne müşterisizlik ezmiyor. Yalnız şu cebine üç lira koyup da sırtında küfesi pazar pazar, sokak sokak gezen seyyarlar yok mu? işte bizim belimizi büken onlardır. Biz dükkân kirası veriyoruz, sermaye bağlıyoruz, vergi veriyoruz. Onların elindeki seyyar satıcı vesikasından başka bir şeyleri, dertleri yok.. Tabana, çeneye kuvvet; sabahtan akşama kadar dolaşmadıkları sokak, çalmadıkları kapı kalmıyor. Ahali de biz bedava versek onlardan alıyor..»

Vakıt öğleye yaklaştığı için pazar gittikçe kalabalıklaşıyordu. O sırada yanımızdan geçen sırtındaki küfeyi elma doldurmuş bir köylü delikanlı, bakkalın bize yüksek sesle dert yandığını anlayınca onu alaylı bir bakışla süzdü. Sonra sıtma görmemiş gür sesile birteviye bağırarak uzaklaştı:

« — Esnafa nisbet!.. Gül kokulu Malatya elması on beş kuruş...»

Yarı - siyasal

Dörtler'e doğru mu?

Dünkü yazımızda Mussolini — Laval görüşmelerinden neler çıkabileceğini izlemeğe çalışmıştık. Sonunda şuna varmıştık ki, bu görüşmlerde Fransa ile İtalya'nın Avrupa'daki ve Akdeniz'deki menfaatlerinin karşılıklı olarak gözden gçirilemesi yapılacak ve bu karşılıklı menfaatlerin üzerinde mutabık kalma_caktır.

Roma görüşmelerini, İngiltere, yalnız istemekle kalmayıp hattâ hazırladığı için, İtalya ile Fransa, uyuşacak olurlarsa, böyle bir uyuşmaya İngiltere_nin derhal "sah" çekeceği şüphesizdir. Ve o zaman, Roma'da belirecek sonuç ister istemez bir "üçler„ anlaşması biçimini almış olacaktır. İşte bu bakımdan, Avrupa'nın büyük devletleri arasında yapılan bu anlaşmaların eski "dörtler„ formülünün kendisile değilse bile onu meydana getirmiş olan görüş ve zihniyet ile ilişiksiz olduğu ilerisürülemez. Tersine, bu anlaşma denemelerinin eski «dörtler» kombinezonunu bir başka biçimde ve yeni şartlar karşısında yeniden canlandırılmasından başka bir şey olmadığını iddia etmek doğrudur.

"Dörtler„ anlaşması, o tarihlerde, pek erkendi. Onu, ne Küçükanlaşma onamış, ne Polonya hoş görmüş ne de Almanya, içinden istemişti. Nitekim, Polonya'nın fransız sıyasasının dümen suyundan ayrılıp uzaklaşması asıl o tarihtenberi başlamıştır. Fakat bugünkü durum öyle değildir. Fransa için, artık Polonya'dan kuşkulanacak bir şey kalmamıştır. Onu, seçtiği Almanya ile, bir takım "emrivakiler„ karşısında bırakmakta hiç bir mahzur yoktur. Kaldı ki böyle bir tazyik, "Şark Lokarno„ sunu kolaylaştırıcı bir mahiyettedir. Küçükanlaşmaya gelince, o da, İtalya — Fransa — İngiltere'nin bir arada olarak tutacakları bir hattın ne kadar mühim olduğunu anlıyacak vaziyete gelmiştir. Hem sonra, kıta Avrupa'sının muhafazakârca menfaatleri bakımından, İtalya — Frnsa — İngiltere anlaşması kadar mühim bir şey olamaz. Böyle bir anlaşmayı büyükler gerekli ve olur gördükten sonra küçüklerin sabote etmeğe çalışması, olur bile olsa çetindir, tehlikelidir, ve büyüklerin liderliğini onamış sıyasal grupmanlar için gereksiz ve faydasızdır.

İşte bu bakımdan, Roma görüşmelerine "dörtler„ formülünün bir başka biçimde yeniden dirilmesi demek ancak tabii ve ancak doğru bir görüştür. Hattâ o kadar ki, bir yeni «dörtler» formülüne gidilmesi bile olurludur. Yalnız «eski dördüncü» nün yerine «yeni dördüncü» getirilebilir. Yani Almanya'nın yerine Rusya. Fransız dış sıyasası, 1934 yılında kendine geniş bir « doğu_kanadı» takmıştır. Bir yandan Fransa bir yandan da Küçükanlaşma Sovyet Rusya'ya doğru yanaşmışlardır. Sovyet Rusya'nın gireceği bir «dörtler» formülünde Fransa — Küçükanlaşma — Sovyet Rusya yanyana yer alabileceklerdir.

Roma konuşmaları henüz bu kadar durulmuş olmamakla beraber, Fransanın, İtalya'nın ve İngilterenin bunlara nasıl bir istikamet vermeğe çalışacakları az çok tasarlanabilir ve daha ilk adımda görülebilir ki, bütün bu kombinezonların şimdilik dışında bırakılan büyük devlet, Almanya'dır. Küçük devletler arasında da meselâ Polonya vardır.

BURHAN BELGE

Pazar akşamı konser yok

Halkevi reisliğinden:

Her pazar akşamı evimizde verilmekte olan konserin bu pazar verilmiyeceği ilan olunur.

Acıklı bir ölüm

Gazetemizin eski emekçilerinden ve eyi türk yazıcılarından, Ökonomi Bakanlığı sanayi raportörü doktor Bay Halim Hüsnü dün bir kaza neticesinde yere düşmüş ve kaldırıldığı Nümune hastanesinde ölmüştür. Cenazesi bugün akraba ve dostları tarafından hastaneden kaldırılacaktır. Değerli bir üyesini kaybeden ailesinin kederine iştirak ederiz.

İÇ DUYUMLAR

Bay Kâzımî İstanbuldan gitti

İstanbul, 4 (A.A.) — Birkaç gündenberi Ankara'da bulunan İran Dışarı İşler Bakanı Bay Kâzımî ekspresе bağlanan hususî bir vagonla bugün şehrimize gelmiştir. Dost memleket Bakanı durakta şehrimiz Vali ve Belediye Reisi B. Muhittin Üstündağ, Polis Müdürü, İran konsolosluğu erkânı tarafından karşılanmıştır.

İstanbul, 4 (A.A.) — İran Dışarı İşler Bakanı Bay Kâzımî Uluslar Derneği toplantısında bulunmak üzere dün akşam saat dokuz yirmide hareket eden ekspresle Cenevre'ye gitmiştir. Bay Kâzımî istasiyonda Vali ve Belediye Reisi B. Muhittin Üstündağ'la polis Müdürü ve konsolosluk erkânı tarafından uğurlanmıştır.

Dün ayaktopu oyunları yapılamadı

Dün havanın fazla karlı olması dolayısile yapılacağı evelce ilan edilmiş olan lik maçları oynanmamış, geri bırakılmıştır.

Amasya'da bir temsil

Amasya, 4 (A.A) — Bu gece Halkevi tarafından verilen müsamerede Kozanoğlu piyesi temsil edilmiştir.

Burdur'da bir iyilikseverin yardımı

Burdur, 4 (A.A) — Samsun baro başkanı avukat Bay Halil tarafından Burdurun fakir çocuklarına harcanmak üzere 50 lira verilmiştir.

Burdur vilayet kongresi

Burdur, 4 (A.A)— Dündenberi C. H. fırkası vilayet kongresine devam edilmektedir.

Ankara Radyosu

Dün akşam, Ercümend Behzad, her zamanki tatlı sesile çocuklara masalları_nı okumakta devam etti ve Keloğlanın Akartunç kalesine gidişi hikâyesini anlattı. Sonra bir kaç bilmece söyledi ve şiirlerinden okudu.

Ferhunda Ulvi ile Necdet Remzi Şuman'ın meşhur romansını çaldılar ve çok muvaffak oldular.

İsmetpaşa Kız enstitüsü müdür muavini Bayan Süheyla ev kadınına öğütleri ne devam ederek kola yapmak usullerini anlattı.

Bundan sonra Mozart'ın Sonat Fama_jör'ünü Ferhunde Ulvi büyük bir maharetle çaldı.

Ve nihayet ajans haberleri okundu.

Bugünkü program

1 — Sporcunun konuşması
2 — Mozart'ın sonatı (Necdet Remzi — Ulvi Cemal)
3 — Ahmed Kudsi şiirlerinden okuyor.
4 — Dans müziği
5 — Hendelin triyosu (Ulvi Cemal — Necdet Remzi — Edib Said)
6 — Ajans haberleri.

Galatasaray-Beşiktaş

Dün İstanbul'da yapılan maçta iki takım berabere kaldılar

İstanbul, 4 (A.A.) — Bugün Şeref alanımda Galatasaray ve Beşiktaş takımları hususî bir oyun yaptılar. Havanın yağmurlu ve alanın çamurlu olması dolayısiyle oyun çok yavaş ve zevksiz oldu. İlk devreyi galatasaraylılar 3 — 2 galib vaziyette bitirdiler. İkinci devrede beşiktaşlılar oyun başlar başlamaz beraberliği temin ettiler. Oyun bir müddet mütevazin bir şekilde geçti. Bu sıralarda Beşiktaş müdafaasının hatalı bir hareketinden galatasaraylılar penaltıdan bir gol kazandılar. 4 — 3 mağlûb vaziyete düşen Beşiktaş takımı derhal hücûma geçerek Galatasaray kalesini sıkıştırmıya başladı ve kale önünde bir karışıklıkta Lütfi topu elle tuttuğundan Galatasaray aleyhine bir penaltıya sebebiyet verdi, beşiktaşlılar bu penaltıdan beraberlik sayısını temin ettiler. Oyun böylece 4 — 4 bitti.

Edirne'de yoksul çocuklara yardım

Edirne, 4 (A.A.) — Fakir okullularını giydirmek ve yedirmek için halkevi soysal yardım kolu ile birlikte çalışan çocuk esirgeme kurumu 350 çocuğa öğle yemekleri vermeğe başlamıştır.

İstanbul trenleri kalabalık yüzünden geciktiler

İstanbul, 4 (A.A.) — Bugün Ankara — İstanbul ekspresi ile posta treni gecikme ile gelmişlerdir. Bu gecikme tarife tenzilatından ötürü trenlerin pek çok kalabalık oluşudur. Her iki treni de çift lokomotif çekmekte idi.

İstanbul'da hava vaziyeti

İstanbul, 4 (A.A.) — Sıfır hararet derecesine ve deniz seviyesine indirilmiş barometre bu sabah: saat 7 de 759, saat 14 te 756,5 tazyiki; saat 7 de 1, saat 14 te 3,5 hararet derecesi kaydetmiştir.

Soğuk ve kar

Türkiyede bugünkü hava durumu hakkında Ziraat Bakanlığı meteoroloji enstitüsünden alınan malûmata göre son 24 saat içinde yurdun Trakyadan maada yerlerinde 1-10 milimetre arasında değişik yağışlar,

Manisa, İzmir, İsparta çevresi Akdeniz ve Karadeniz kıyılarında yağmur şeklinde,

Balikesir çevresi ile orta Anadolu ve doğu Anadolusunda kar şeklindedir.

En çok yağış 45 milimetre olarak Mardinde ölçülmüştür. Orta Anadolunun batı tarafından başka yerleri ve doğu Anadolusu tamamile karla örtülüdür.

Karın kalınlığı, Sarıkamışta 47, Karsda 19, Çorumda 16, yozgadda 9, Erzurumda 7, Ankarada 6, diğer yerlerde 4 santimetredir.

Ankarada bu sabah saat 8,52 de hafif olarak başlıyan kar saat 10,45 de kuvvetlenmiştir. Saat 14 de karın kalınlığı 8 santimetreyi bulmuştur. Kar yağışı devam etmektedir.

Edirne'de soğuk

Edirne, 4 (A.A) — Henüz kar yağmadığı halde şiddetli kuru bir soğuk ortalığı kasıb kavurmaktadır.

Bir Romen tayyaresi

Eskişehire gelirken kar yüzünden Adapazarına indi

Adapazar, 4 (Hususî) — Romen tayyarecilerinden İrina ve İvanoviç Yeşilköyden kalkarak Eskişehire giderlerken kar tipisine yakalanarak Adapazarında yere inmişlerdir. Kendilerine bir şey olmamıştır. Tayyarenin sağ kanadı pervanesi fireni kırılmıştır. Eskişehirden yardım istendi. Tayyareciler şehrin misafiridirler.

Tokad'da Atatürk heykeli

Tokad, 4 (A.A.) — Atatürk heykelinin kaide inşaatı bitmiştir.

Tokad'da bayındırlık işleri

Tokad, 4 (A.A.) — Valimizin bizzat alâka ve uğraşması sayesinde Cümhuriyet meydanında yapılan büyük genel kütüphane, Halkevi ve C. H. F. binasının yapısı bitirilmiştir. Yakında zengin bir programla açılış resmi yapılacak olan bu modern binanın 10 büyük odası ve üç büyük salonu ve bir büyük taraçası vardır. Bina 34 bin liraya mal olmuştur. Bu yekûnun içinde son sistem kalorifer tesisatı da dahildir.

Kış bastırmış olduğundan vilayet yolları üzerindeki işler tatil edilmiştir. 934 malî yılının ilk altı ayında 33 kilometre 308 metre yeniden şose yapılmıştır. Bu arada 640 metrelik Niksar köprüsü, 90 metrelik Zidi köprüsü 94 parça köyü Erbaa merkezine bağlaması dolayısiyle ökonomik bakımdan büyük faydalar temin etmiştir. Bu işlerden başka 34 tane betonarme ve kârgir köprü ve menfez yapılmıştır. Bilsassa on gün önce bitirilen Niksar ovası yolu, asırlardanberi bütün kış mevsiminde merkez ile alâkasını kesmek mecburiyetinde kalan niksarlıları çok sevindirmiştir. Evelce iki saatte büyük zorluklarla geçilen Tokad - Turhal yolu son altı aylık çalışmadan sonra tamamiyle basarılmış, bu mesafe 45 dakikada alınabilir bir duruma sokulmuştur.

Tokad Halkevi anıklanıyor

Tokad, 4 (A.A.) — Halkevi açılış gününün büyük programı anıklanmaktadır. O gün Tokad için bir bayram olacaktır.

Muğla Fırka kongresi bitti

Muğla, 4 (A.A.) — C. H. F. vilayet kongresi için kazalardan gelen murahhaslar bugün yerlerine dönmüşlerdir.

İzmir'de incir satışı eyidir

İzmir, 4 (A.A.) — Şimdiye kadar İzmir borsasında satılan 236 bin çuval üzümden 5.442 çuvalını inhisar idaresi almıştır. İhraç edilen üzümler 25 bin tondur. İnhisarlar idaresi ayrıca 4000 ton hurda incir satın almış ve rekoltede hurda incir kalmamıştır.

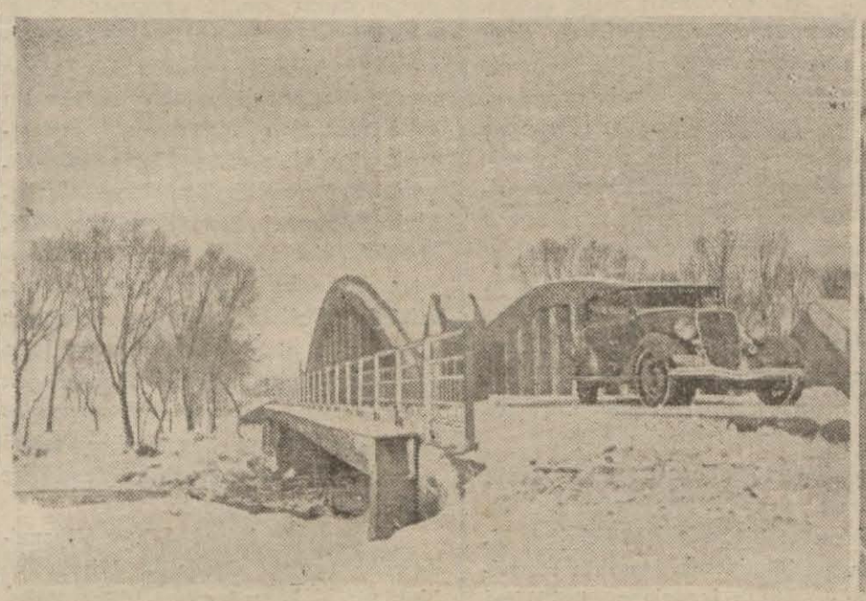

Ankara'nın kar altında aldığı görünüş ve tenha sokaklar

Sanatta modernlik meselesi

YAŞAR NABİ

Sanat tarihi tetkik edilirse görülür ki güzel sanatların bütün şubeleri arasında çok sıkı bağlar vardır. Muhtelif devirlerde sanat şubelerinden birinde başlıyan bir yenilik, bir hareket çok geçmeden öteki şubelere de sirayet etmekten geri kalmamıştır. Bugün garbın, sonu "izm„ le biten modern cereyanlarını, ufak tefek farklarla, güzel sanatların her şubesinde iz bırakmış görürüz. Kübizm resimde, heykeltraşlıkta ve mimarîde olduğu gibi edebiyatta ve musikide de yer almıştır. Bunun içindir ki bir sanat şubesi üzerinde mütalaa yürütürken düşüncelerimizi bütün güzel sanatlara teşmil etmekle, güzel sanatları hep bir arada bir kül halinde gözden geçirmekle hata etmiş olmayız.

Edebiyatımızda modernlik hevesi çok dar bir çerçeve içinde kalmıştır. Mevcud telakki ve kaideleri kırmak ve görülmemiş, işitilmemiş yenilikler yapmak arzusuna kapılmış edebiyatcılarımız sayılıdır. Bunların da giriştikleri yeniliklerde mübalâga ve ifrat bulamazsınız. Buna mukabil son zamanlarda bizde resim ve heykeltraşlık sahasında geniş bir modernizm cereyaniyle karşılaşıyoruz, ve bu alanda en müfrti sınırlara varıldığını görüyoruz. Yeni bestekârlarımız arasında da modernlik yönelmelerinin çok kuvvetle yayılmış olduğuna şahid oluyoruz. Edebiyatımızla öteki güzel sanat şubelerimiz arasındaki bu ayrılışa sebeb olarak da edebiyatın yabancı muhitlerin tesirine daha az kapılmaya müsteid olduğunu gösterebiliriz. Resimde, musikide ifade vasıtası uluslararasıdır, bu sanatlar vasıtasız olarak yabancı tesirlerin nüfuzu altına girebilirler. Halbuki edebiyatta ifade vasıtası olan dilin bir ülkeden öteki ne değişmesile yabancı tesirler de bir ulustan bir başkasına geçirilirken ister istemez değişikliklere ve hafiflemelere uğrar veya büsbütün geçirilemez. Modernizmin resimde ve musikide daha fazla tesir yapmasının bir başka sebebi de ressam ve musikişinaslarımızın garbta tahsil etmek, bu suretle modern sanat muhitleriyle yakından temas etmek fırsatını bulmalarına mukabil edebiyatcılarımızdan pek azının bu fırsatı ele geçirebilmesidir.

Ehemmiyetli olan şey sebeblerin neler olduğu meselesi değildir. Biz sadece, bugünkü sanat seviyemizi göz önünde tutarak modernlik cereyanlarının memlekete sokulmasında ve yayılmasındaki fayda ve zararları araştırmak, bu mesele üzerinde biraz durmak istiyoruz.

Önce şunu söyliyelim ki, sanatkârlarımız modernliği müdafaa veya tatbik ederken sanat telakkilerinin dar çerçevesi içinde mahbus kalmaktadırlar. Bu telakkileri içinde yaşadıkları memleketin ve sanat muhitinin iycabları ve ihtiyaclariyle karşılaştırdıktan sonra kanaatlerini edinmek zahmetine girmeyorlar, buna hiç ehemmiyet vermiyorlar. Böyle olunca da bizdeki sanat cereyanları muhitin iycablarından doğma olmıyor, Sadece bir kopyadan, bir özentiden ibaret kalıyor.

Modern sanatkârlarımız, bu cereyanın memlekette ancak pek dar bir zümre tarafından anlaşılacağını ve sevileceğini, büyük kütlenin, hattâ münevverlerin büyük bir kısmının eserlerine karşı büsbütün lakayıd kalacağını biliyorlar ve birkaç orijinalite meraklı kimsenin takdirini kazanmayı bütün memleketce sevilmeye tercih ediyorlar. Benim anlamadığım ve doğru bulmadığım kanaat budur. Memleketi kültürleştirmek, memlekete sanat zevk ve ihtiyacını yaymak mecburiyetinde bulunduğumuz bir sırada böyle bir sanat aristokrasisi zihniyetinin doğması ve genişlemesini memleket hesabına zararlı buluyorum. Kaldı ki modern dediğimiz cereyanların mutlaka en doğruyu ve en iyiyi temsil ettikleri de henüz sabit olmuş değildir, ve tarih böyle nice cereyanların boşa harcanmış emekler olduğunu bize gösterir. Savaş ertesinin doğurduğu birçok "izm„ li mek-

Yabancı postası

Bazil Zaharof, esrarengiz adam

Bazil Zaharof kimdir? Diye sormak pek kolaydır. Fakat zamanımızın en esrarengiz adamı olarak tanınan Zaharof hakkındaki böyle bir suale kolayca cevab vermek kabil midir? Şair Homer gibi, bu adamın da doğduğu yer olarak, birkaç şehrin adını söylerler. Hattâ Bazil Zaharof'un hayatta mı, yoksa ölmüş mü olduğunu doğru dürüst bilen de yoktur. 16 eylûl 1934 tarihli gazeteler, Londra'dan aldıkları bir habere dayanarak, onun öldüğünü haber veriyorlardı. Fakat ertesi gün bu haber tekzib edildi ve Bazil Zaharof'un hayatta olduğu bildirildi. Londra'dan gelen yeni bir haberde de, onun kendisini çok iyi hissettiği ve koltuklu arabasiyle şatosunun parkında bir sabah gezintisi yaptığı bildiriliyordu. Bunun üzerine, bu işteki esrar perdesini yırtmağa karar veren bir amerikan gazetesi, bir muhbirini Londra'ya yolladı. Bu muhbir Amerikaya dönerek şu hayret verici haberi getirdi: Bazil Zaharof öleli epiy olmuştu ve onun adını alan başka bir adam onun yerine top tacirlerinin şeytanca entrikalarını çeviriyordu. İşte, Bazil Zaharof hakkındaki son haber bundan ibarettir. Fakat amerikalıların heyecanlı şeylere olan merakları bilindiği için, bunu ihtiyatla telakki etmek gerektir. Bütün bunlardan anlaşılacağı üzere, bu adamın doğumu Homer'in doğumuna, ölümü de Musa peygamberin ölümüne benzemektedir.

Aynı zamanda müsteid bir romancı olan bir gazeteci, bu adamın hayatını saran esrar perdesini kaldırmağa uğraşmıştır. Bu adamın mazisini öğrenmek için sarfettiği gayretler, Zaharofun hayatı kadar alâka uyandırıcıdır. Adı Noyman olan bu gazeteci, faraza Viyana savaş bakanlığında Zaharof'un dosyasını ele geçirdi mi, bunun boş olduğunu görüyordu. Ona, dosyanın içindeki kâğıdların başka bir bakanlığa gönderildiğini söyliyorlardı. Oraya gidip araştırıyor, bir şey bulamıyordu.

Zaharof'un nüfus kâğıdı bile yoktur. Onun doğumunun yazılı olduğu kilise defterleri, bir yangında yanmıştır. 1873 de Londra'da bir mahkeme önünde, Zaharof, İstanbul'da Tatavla'da doğduğunu söyliyordu. 1908 de fransız hükûmeti ona Lejyon donör nişanı vermeği düşündü. Zaharof o zaman bir belge ibraz etti. Bunda, üç şahidin de şehadeti altında, Zahari Vasilyo Zaharof'un, birinci teşrin 1849 da, Muğla'da doğduğu yazılıydı. 1921 de Skeç adlı ingiliz gazetesi bir genc kız resmi neşretti. Resmin altında, bu genc kızın Zaharof'un torunu olduğu ve isminin de İvon Zaharof olduğu yazılıydı. Bundan birkaç gün sonra Zaharof bir tekzib gönderdi. Bunda, kendisinin nerede doğduğu hakkında yeni bir haber vardı: İstanbul'da Haliç fenerinde doğduğunu bildiriyordu Bundan başka Londra'da asıl adı Hayim Maneleviç Zahar olan, Hiram-Barnet Zaharof isminde birisi vardır. Miss İvon Zaharof'un babası olup Litvanya'da Vilkomir şehrinde 1868 yılında doğmuş olan bu adam Bazil Zaharof'un oğlu olduğunu iddia etmektedir.

Noyman, bu dört şekli de anlatmakta, fakat bunların hangisi doğru olduğuna kendisi de karar verememektedir. Hayim Zaharof'un sözleri ciddî bir delile istinad etmediği için bunlar nazarı dikkate alınmasa bile; Zaharof'un hakimleri yumuşatmak ümidiyle yaşını küçük gösterdiği ve iki yaşından itibaren Tatavla'da oturduğu için orada doğduğunu söylediği biliniyorsa da, 1849 da Muğla'da doğduğu daha doğru gibi görünmektedir.

Etrafında esrarlı bir hava yaratmak isteği bu adamda o kadar kuvvetlidir ki, Fransa'da Balenkur şatosunu satın aldığı zaman, civardaki bütün şehirlerden bu şatonun kartpostallarını toplatmış ve yeniden kartpostal yapılıp satılmasını menetmişti.

Zaharof iki veya üç yaşında iken ana siyle babasının Tatavla'ya gelerek orada yerleştiklerini söylemiştik. Tatavla ya gelmeden önce onlar 30 yıl kadar Rusya'da kalmışlardı. Onun için isimleri, Rus adı gibi "of„ la bitiyordu. Zaharof'un çocukluğu ve gençliği de, doğumu gibi karanlıktır. Noyman İstanbul'a giderek, onun hakkında ağızdan haber toplamağı sınadı. Fakat öyle biribirini tutmaz şeyler öğrendi ki, bunlar kendisine önce bildiklerinden fazla bir şey öğretmedi.

Bazılarına göre Zaharof mektebten çıkınca, en yabancı sanatları yapmış, hattâ "kılavuzluk„ bile etmişti.

Başkaları da Zaharof'un ingiliz misyonerlerinden iyi bir tahsil gördükten sonra, kumaş taciri olan amucasının yanında çalıştığını, birgün kasadaki paraları aşırarak Londra'ya kaçtığını, fakat amcasının onun peşini bırakmadığını ve yukarda bahsettiğimiz davanın bu yüzden doğduğunu söylediler.

Nihayet Noyman, merakını daha iyi giderecek bir şey, tahrirî bir belge buldu. Bu, Taymis gazetesinin 14 ve 17 ikinci kânun ve 4 şubat 1873 tarihli sayıları idi. Bu gazete, İstanbul'da tacir olan Manuel Hifentides adlı birinin, kendisine aid 1000 ingiliz lirası değerinde yirmi beş sandık lâstikle 169 çuval cevizi yolsuz bir şekilde rehine koyduğu için Zaharya Bazilyüs Zaharof isminde birisine karşı açtığı davadan kısaca bahsediyordu. Suçlu, kabahatini tanıyarak bu parayı ödemeğe çalışacağını söylemiş ve 100 ingiliz lirası kefalet mukabilinde muvakkaten serbest bırakılmıştı

Buna göre muhakkak olan bir şey varsa o da 1873 de Zaharofun Londrada olduğu ve mahkemeye düştüğüdür. Zaharof Londradan Atinaya gitti. Orada bir müddet yaşıyarak ne olduğu bilinmiyen işler, bu arada da seyyahlara tercümanlık yaptı. Londra'daki dava yüzünden haysiyeti kırıldığı için, vaziyeti güçleşmişti. Fakat, daha o zaman nüfuzlu olan ve ileride yunan başbakanı olmuş olan B. Skuludis ona alâkadar oldu. İsveç'teki Nordenfeld silah fabrikalarının Atina mümessili olan bir isveçli yüzbaşı, daha büyük bir memuriyete tayin olunduğu için hareketi mecbur kalmış, ve yerine birisini bulması gerekmişti. B. Skulidis'i görerek ona akıl danıştı. O da ona, Zaharofu tavsiye etti.

İşte İstanbul'da "kılavuzluk„ ettiği söylenen, Londra'da muhakeme edilen, sonra Barone olan ve Lejyon donör nişanının büyük salib rütbesini alan, hakiki bir ispanyol düşesiyle evlenen, Vikers fabrikasının ve Monte Karlo kumarhanesinin sahibi, dünyanın sayılı zenginlerinden Bazil Zaharof, iş hayatına böylece atıldı.

Bu iş hayatının B.Noyman'ın kitabında okunan tarihcesi, hayret verici olduğu kadar alâka uyandırıcıdır. Bunda o kadar inanılmıyacak şeyler vardır ki, muhayyelesi en geniş bir romancı bile, hakikî olan bu şeyleri düşünüp bulamaz.

Zaharof'un yeni patronu olan Nordenfelda, yirmi yaşında İngiltere'ye gelerek yerleşen ve kırk senedenberi orada silâh imalâtiyle uğraşan bir isveçli idi. Birçok yeni iycadlar yapmıştır. Fakat en son icadı, hepsinden büyüktü: O, Nordenfield adlı bir denizaltı gemisi icadetmiş ve yapılan denemelerden, bunun hakiykaten işe yaradığı anlaşılmıştı. Bununla beraber, büyük masraflarla yapılan zırhlıları faydasız bir mevkie düşürecek olan bu silâhı hiç bir Avrupa donanması kabul etmek istemiyordu ve Zaharof olmasaydı, bu icad isveçliye hiç bir menfaat temin etmiyecekti.

Zaharof yunanlı idi. Ne için bir yurdseverlik göstermesin? Yunan donanması bir denizaltı gemisi satın alınca ne kadar kuvvetlenecekti. Bu yolda yaptığı uğraşmalar muvaffakiyetle neticelendi ve ilk denizaltı gemisini yunan deniz bakanlığı satın aldı.

O sırada Zaharof, kan bakımından yunanlı olmakla beraber, Türkiye'de doğduğunu hatırladı. Türkiye de onun yurdu demekti ve onu Yunanistan'a göre kötü bir vaziyette bırakmak doğru olamazdı. Onun için Türkiye'ye de iki denizaltı gemisi sattı.

Tabiî Rusya'nın buna içerlemesi için daha fazla birşey lâzım değildi. Onun için Nordenfeld firmasının Petersburg'daki mümessilinin, çarın bakanlariyle müzakereye girişmesi çok kolaylaşmıştı Rusya'nın bu icada alâkadar olduğunu gören öteki hükûmetler de onun peşi sıra gittiler.

Böylece, sonradan bütün silah tacirlerinin kullandıkları ve Zaharof sistemi diyebileceğimiz bir politika doğdu. Bu kendi memleketinin katılmadığı bir savaşta çarpışan iki hükûmete de silah satmak veya kendi ülkesinin doğrudan doğruya veya dolayısiyle düşmanı olan hükûmetleri bile silahlandırmaktı. Şimdi bile hava silahlanmasında bu sistemin ne kadar iyi kârlar bıraktığını biliyoruz. Bunu da Zaharof'a borçluyuz.

Silah tacirleri kendi noktai nazarlarını ahlâk bakımından doğru göstermenin yolunu da bulmuşlardı: — Silah da diğer mallar gibi bir metadır, Siz bizim haydudlara silah satarak onların cinayet yapmalarını kolaylaştırdığımızı söyliyorsunuz. Fakat, haydudlara karşı kendilerini koruyabilmeleri için biz namuslu adamlara da silah satıyoruz. Eğer biz bu namuslu adamlara da silah satmayıp yardımımızı onlardan esirgeseydik o zaman onların şikâyete hakları olmaz mıydı? Kabahat, öldürmek niyetile bizden silah satın alanlardadır. Asıl siz onları ıslaha çalışın. Eğer bütün insanlar birleşip de silah satın almaktan vazgeçselerdi, silah yaparmıydık? Biz kendi hesabımıza faraaz tencere yapıp satmağı tercih ederiz. Siz bize, her gün daha modern silahlar yaptığımızı söylüyorsunuz. Fakat silah nihayet bir âlettir ve olan bitenden mesul tutulamaz. Mesul olan, insanlara silahı ele aldıran öldürme isteğidir. Böyle bir isteğin tesiri altında olan adam, tabanca bulamazsa bir iskemle, şişe veya taşla hücuma kalkışır. Siz madam ki iyi ahlâklı adamlarsınız, kendi işinize bakın, kalpleri ıslah etmeğe çalışın.

Doğru gibi görünen bu mülâhazanın hakikatte yanlış bir tarafı vardır. O da, insanların tabiatındaki psikolojiyi, bilerek veya bilmiyerek, tecahül etmesidir. Bu mülâhaza, insanların gördükleri işlerde fırsatın oynadığı rolü hesaba katmamaktadır. Hoşlanmadığı bir kimseyi kafasına şişeyle vurarak öldürmeğe kadar varamıyacak olan bir adam, o kimseyi, rahatca cebinde taşıdığı ufak bir tabancanın tetiğini hafifce çekerek daha kolay öldüreceğini düşününce, öldürmeğe daha kolay karar verir. Öldürmeyi maddeten kolaylaştırmak öldürme isteğini ona aşılamak demektir. Silah tacirleri ne derlerse desinler, "silah da her hangi bir mal gibi bir meta değildir.„ Onun için, silah ticaretinin, faraza kokain satıcılığı veya umumhane işleticiliği gibi telakki edilerek hoş görülmemesi tabiî bir şeydir. Yalnız herhangi bir salonda bir silah tacirinin bir umumhaneci gibi hafif bir tenezzülle karşılanmaması, vicdanımızın daha kâfi derecede tekemmül etmediğini, olgunlaşmadığını gösterir.

Denizaltı gemilerinde muvaffakiyet kazanan Zaharof, kendi ihtıraslarına daha uygun bir düşmanla boy ölçüşmeğe kalkmıştı. Bu da, mitralyözü icad eden Sir Hiram Maksim'di. Aralarındaki çarpışma, 1886 dan 1888 e kadar, iki yıl sürdü. Bu çarpışma hakkındaki malûmatı asıl kaynağından Sir Hiram'ın hatıralarından öğreniyoruz.

1886 da Hiram, mitralyözünü satmak için İtalya hükûmetiyle müzakereye girişmişti. Fakat bu işte kendisine rakib olan biri vardı. O da, gene mitralyöz satmak isteyen Nordenfeld'di. Fakat Hiram'ın silâhı bu gibi silâhların hepsinden üstün olduğu için, o hiç kimseden çekinmiyordu. La Spezzia'da Ceneve Dükünün önünde silâhın tecrübelerinin yapılması kararlaştırılmıştı. O zamana kadar silahının tecrübelerini Hiram daima kendisi yapmıştı. Fakat o sıralarda mühim bir iş yüzünden İngiltere'de kalmağa mecbur olduğu için tecrübenin, en iyi mütehassıslarından ikisi tarafından yapılmasını kararlaştırdı. Bu adamlar kendilerin güveniyorlardı. Yalnız bir kusurları vardı: içkiyi çok sevmek. Tecrübe günü geldi. Vikers - Maksim'in acentesi, mütehassısların oteldeki odasına gittiği zaman, ikisinin de zilzurna sarhoş olduğunu gördü. Bir gün önce, Nordenfeld'in acentesinden başka birisi olmıyan çok nazik bir adam onları davet etmiş ve içki içirmişti. Bu yüzden tecrübe ertesi güne kaldı ve Ceneve Dükü yirmi dört saat fazla beklemiş oldu.

Çarpışmanın ikinci safhası Viyana'da cereyan etti. Orada da Hiram ve Nordenfeld karşı karşıya idiler. Zaharof rakibini atlatmak için ne yapacağını bir türlü kararlaştıramamıştı. Tecrübelerin yapılacağı günden bir gün önce bunlara riyaset edecek olan Arşidükü buldu. Onunla konuşurken lakırdı arasında yarın yapılacak olan tecrübelere gitmenin faydasızlığını, mitralyözün işe yaramaz bir silah olduğunu ve tecrübelerin, Arşidük'ü memnun etmiyeceğini kendisine anlattı. Aksi gibi Arşidük bu tecrübeleri görmeği çok istiyordu. Onun üzerine Zaharof daha iyi bir çare buldu. İngiliz işçilerine para vererek Hiram'ın yeni tecrübelerde kullanılacak olan silahını tahrib ettirdi. Hiram son dakikada işin farkına vardı. Tecrübe saatı gelmişti. Zaharof tecrübeyi görmeğe gelen gazetecilerin arasına karışarak, atışlar bittikten sonra Nordenfeld mitralyözünün kazandığı muvaffakiyeti methetmeğe başladı. Ertesi gün gazeteler hep bu mitralyözden bahseden makalelerle dolu idi.

Bundan birkaç gün sonra Hiram, Zaharof'u görmeğe gitti. Bu ziyarette ne konuştuklarını kimse bilmiyordu. Fakat aynı yıl içinde, yani 1888 de Londra'da Zaharof'la Hiram Maksim ortaklaşa bir şirket kurmuşlardı.

Noyman kitabında Zaharof'un Rusyayı nasıl elde ettiğini, rus - japon muharebesinde, sonradan büyük harpta, yunanlıların Anadolu'da yaptıkları savaşta ve nihayet Mnusul petrolleri işinde oynadığı rolleri de anlatmaktadır. Zaharof nihayet 1923 de son büyük dalaveresini çevirdi. Monte Karlo kumarhanesini bir milyon ingiliz lirasına satın alarak 1927 de üç milyon dört yüz bin ingiliz lirasına sattı.

Aynı yıl içinde de Vickrs şirketinden çekildi. Sevdiği biricik kadın olan Düşes dö Villafranka ölmüştür. Şimdi de Zaharof ölümü beklemektedir.

"Les Annales„ — 10. 12. 934

---

teblerin şimdiden iflas etmiş olduklarını görüyoruz, mantıka ve normale dönüş için bütün garbta bir aksülamel başlamıştır.

Modernizme gitmeden yüksek sanat kabiliyetleri ortaya çıkamaz mı? Elbete çıkabilir. Böyle olunca da, bahusus ki sanat mazisi olmıyan memleketimizde, istikbalde bu maziyi yaratmak için modernlikle işe başlamak kadar hatalı bir iş olamaz. Modern sanatın iki başlıca kusuru vardır ki göz önünde bulundurmamız gerektir: 1 — uluslararası bir düşünüş ve telakkinin ifadesi olmak itibarile ulusal sanatın doğmasına mani olur. 2 — sanat hareketlerinin halka yayılmasına imkân vermez.

En ileri sanat ülkelerinde modernizmin ne şiddetli hücumlara uğramış olduğunu biliriz, estetik bakımından ileri sürülmüş bu iddiaları burada tekrarlamıyacağız, Çünkü maksadımız modernizmin muhakemesini yapmak değildir, sadece bize dokunabilecek zararlarına işaret etmektir. Bu cereyanların, en doğru, en yerinde sanat telakkileri olduğu herkesce tasdik edilmiş bulunsaydı bile, memleketin sanat seviyesini yükseltmek mecburiyetinde olduğumuz ve her şeyde "halk için" düsturunu güddüğümüz şu sıralarda gene bu cereyanların aramıza sızmasını doğru bulamazdık. Kaldı ki bunlar teessüs etmiş bir otorite de değillerdir.

Yalnız bizde değil en ileri kültür memleketlerinde bile modern sanatla halk arasında daima bir marj kalcaaktır. Fakat modernlik garb memleketleri için bir tehlike değildir. Bu cereyanı temsil edenler azlıklardır ve bunun yanında normal sanatın bayrağı usta sanatkârların elinde ileri götürülür. Eğer bizde de vaziyet aynı olsaydı, eğer bu cereyanlar kendilerinden eser beklediğimiz bütün genc muhitleri istilâ etmek, bütün değerleri içine almak tehlikesini göstermeseydi, varsın yalnız beş on entelektüel için çalışanlar da bulunsun der ve geçerdik.

Sanatkârlarımız tarzlarının modellerini garbtan seçerlerken kendi memleketlerini, onun ihtiyaclarını da biraz düşünmelidirler. Bilirler ki geniş kütlelere hitab edecek normal modeller de orada vardır. Sanatlarından değiy, fazla ileri görünmek övüncünden memleketleri hesabına biraz fedakârlık etseler ne kaybederler? Ben birçok şey kazanacakları kanaatındayım.

Yaşar Nabi NAYIR

Bir ingiliz gazetesinin görüşile yeni yıl

30 birinci kânun tarihli Sondey Taymis gazetesi, "1934 - 1935, başarılan işler ve verilen vaidler„ başlığı altında şu baş yazıyı yazmaktadır:

" Yarın akşam İngiltere halkı, gönülden yeni bir yılı kutlulıyacak. Bütün cesaret kıracak vaka ve hadiselere rağmen geçen on iki ay içinde birçok işler başarılmış ve gelen 1935 yılı da ümitler vadederek girmek üzere bulunmuştur. Bir yıl önce yeni bir yıla şüpheler içinde, fakat ümidli girmiştik;

Bu yıl içinde büyük ve mühim tecrübeler geçirdik. Bundan sonra henüz halledilmemiş olan meseleler, dilediğimiz şekilde inkişaf gösterecek midir?

Geçen yılın olan biten hadiseleri, bir yıl evelki ümidlerimizi kuvvetlendirmiştir. Henüz işsizlik yakamızı bırakmış değildir. Hükûmet bunun önüne geçmek için bütün gücünü harcıyarak tedbirler almaktadır. Fakat ticaretimiz adamakıllı canlanmış bulunuyor. Bu canlanma neticesi olan herkeste yeni ve canlı bir güven duygusu uyanmıştır.

Hattâ — yeni tabiri ile söyliyelim — fevkalâde mıntakalarda bile göze çarpan bir kendine gelme ve bir kalkınma vardır. Bu mıntakaları dolaşmış olanlar, işsiz halkın yeni ümidler beslemeğe başladıklarını bildiriyorlar. Bunun bir çok sebebleri vardır. Bunlardan birisi işsizlik merkezlerindeki gönüllü soysal hizmetlerdir. Bu suretle işsizler kendilerinin unutulmadıklarını anlamakta, kendileri için iş alanı hazırlandığını hatırlamaktadırlar.

İkinci ve mühim sebeb de ticaretin gelişmesidir. Bu sayede en fazla sıkıntı çeken mıntakalarda bile iş bulmak imkânları çoğalmakta, şartlar yoluna girmektedir.

Bazı yerlerde yeni sanayi kurumları vücud bulmuştur. Bazı yerlerde de işcilerin mıntakaları değiştirilmek suretiyle daha fazla iş bulunması imkânları araştırılmıştır.

Bugün muhtac olduğumuz refahı, sanayiin devamlı surette canlanmasından başka hiç bir şey temin edemez. Bunu da ulusal hükmetin tesis etmiş olduğu malî istikrara borçluyuz.

Dışarı sıyasasının görünüşüne gelince, geçen on iki ay içerisinde birçok defalar barış tehlikeli yollara saptı. Öyle zamanlar oldu ki Avrupa devletleri 1914 yılındanberi görülmemiş bir derecede biribirlerile savaşmağı yaklaşmış bir hal ve manzara gösterdiler.

Avrupa dramının birçok yerlerinde şiddet başlıca rolü oynadı. Fransa'da, Almanya'da, Avusturya'da, Holanda'da, İspanya'da Amerika birleşik devletlerinde sınaî ve sıyasal sıkıntılara kan dökülmesi de arkadaşlık etti.

Bununla beraber bu yıl, daha fazla ümidler vererek kapanıyor. Pekaz zaman önce en fena şekle bürünmüş olan hadiseler, bugün en iyi şekle dönmektedirler.

Her ne kadar Sar muamması henüz bir cevab beklemekte ise de bunun yeni bir çatışmaya değil Fransa ile Almanya arasında bir yaklaşmayı temin edeceği umulmaktadır.

Cenevre'de tehlikeli bir vaziyet alan yugoslav — macar ihtilâfı dostça haledilmiş, Rusya uluslar kurumuna katılmış, Vaşington kollektif bir sistem için de barış davasına çalışmağa hazırlanmıştır.„

Gazete, bundan sonra tekrar sözü İngiltere'nin içeri işlerine getirmekte ve o durum üzerinde fikirler yürüttükten sonra yazıyı şu cümle ile bitirmektedir

" Yeni yıla ümidle bakmak için bir çok sebebler bulmaktayız.„

Açık teşekkür

Duçar olduğu hastalıktan maalesef kurtulamıyarak bizi ve sevdiklerini göz yaşlarına boğan ciğerpare oğlum Aram'ın ziyaı dolayısiyle gerek şifahen ve gerekse tahriren beyanı taziyet eden ve cenaze merasiminde bulunan dostlarımıza ayrı ayrı teşekkür ve minnettarlıklarımızı arza karşılaştığımız büyük felâketin teessürü mani olduğundan muhterem gazetenizin bu hususta delaletini rica ederiz.

Margarita Karpiç Jorj Karpiç

Bibliyografya

ASKERİ MECMUA

Askerî mecmuanın 1 ilkkânun 934 tarihli 95 inci sayısı çıkmıştır. Büyük kıtada dört yüz sayıfa ile içinde 8 dı - var haritası ve metin harici papiye kuşe üzerine 17 resim bulunan bu zengin sayı Atatürk'ün askerî vecizeleriyle başlamaktadır. Sevk ve idare, harb tarihi tetkikleri, hususî hallerde muharebe, dağcılık, havacılık, teşkilât ve teslihat, fikir ve terbiye dersleri, terbiye meselesi, harbiye mektebinin yüzüncü yıldönümünün kutlulanması, yabancı memleketler neşriyatı, yabancı ordu - larda manevralar, orduda spor, yerli ve yabancı kitablar mevzuları üzerinde bir çok yazılar, tarih kısmında Almanca - dan tercüme edilen "1914 den 1916 ya kadar Balkan ve Türkiye'de büyük harb„ ve lâhika olarak, mütekaid Mrl. General İ. Halil'in "1875 - 1878 osmanlı ordusu seferlerinden 1876 - 1878 osman lı - sırb seferi„ adlı yazısı vardır. Çok büyük bir özen ve dikkat eseri olan askerî mecmuanın tek başına koca bir eser olan bu cildin fiatı yalnız 40 ku - ruştur.

MÜZİK VE SANAT HAREKETLERİ

Bu değerli müzik ve sanat mecmuasının ilk ve son kânun tarihli 4 ve 5 inci sayıları bir arada olarak çıkmıştır. İçinde Bay Necib Ali'nin "müzik yürüyüşünüz» Bay Abdülhalik Cemil'in «ye ni bir şef„ Bay Mahmud Ragıb'ın "para - ihtisas - organizasyon„ Profesör Bay Mustafa Şekib'in "ruhiyat karşı - sında öğrenme ve öğretme„ Bay M. Şakir'in "cümhuriyet devrinde musiki folklori„ Bay Sadi Yaver'in "Anadolu musikisinin bir iki karakteristiği„ Bay Nurullah Şevket'in "ses tekniğinde hançere ve teneffüs cihazı„ Bay Çelik'- in «musikiciler ve matbuat» Bay Vahid Lütfü'nün "üç tenkid münasebetiyle„ Bay Nedim'in "tambur tipli çalgılar„ Bay M. Şakir'in «halk oyunları» Bay Ahmed Eşref'in "rağbet etmediğimiz sazlar„ Bay Süleyman Altay'ın sahne ve sanatkâr, Bay Haestro Eşref'in "şerifMuhiddin konseri„ ve bunlardan başka birçok sanat haberleri, tenkidler v. s. vardır. Tanesi 20 kuruştur. İstanbulda çıkar.

YENİ ADAM

İkinci yılının ilk sayısı yeni forma ve 24 sayıfa ile çıktı. Birçok yenilikler ve resimlerle başlıca değerli yazılar ara sında şunlar vardır. İsmail Hakkı'nın "Hâlâ içimizde halkı inkâr edenler var" , "Bizde Hamlet niçin oynana - maz„ yazıları. Hüseyin Avni'nin Tür - kiye'nin iç ökonomisi, Lütfü Emiroğlu nun El sanatımızı nasıl diriltebiliriz? Arif Bedii'nin reportajı Haliçte bir ya rımada. İffet Ömer'in Karadenizden. Halk Üniversitesi dersleri Mısır sanatı. Karagözün Kadıköy ihtısap ağalığı. Massimo Bentempelli'den tercüme hikâ ye. Siyasa acununda olanlar. Kitab ten kitleri. Kısa tetkik ve tenkidler, ve daha birçok yararlı yazılar ve resimler 24 sayıfayı doldurmaktadır.

TEDAVİ SERİRİYATI VE LABORATUVAR MECMUASI

Bay Akil Muhtar'ın idaresinde çıkan bu meslek mecmuasının elyûl tarihli 15 inci sayısı çıkmıştır. Bu sayıda Bay Akil Muhtar'ın "eserim ile oğluma„ "Müzmin piyelonefrit ve yüksek kan tazyiki hakkında„ Bay Abdülkadir Lütfü'nün "Hind yağı nebatı bezirleriyle vahim bir tesemmüm vakası„ Bay Necmeddin Rifat'ın «sebebi yukarı tenef- füs yollarında bulunan rie huraçları„ Bay Necmeddin Rifat'ın «Angor Pecto - ris tedavisinde asiaanimler„ Bay A. Süheyl'in Divriki'de "prenses Turan Malik hastahanesi„ Bay A. Süheyl'in "hücre - göze„ tabiri hakkında„ başlık- lı yazılarile bir çok hulasalar, haberler, meslekî malûmat vardır.

YAPI KOOPERATİFLERİ

Türk kooperatifcilik kurumu tara - fından Karınca dergisi neşriyatının ilk kitabı olarak bastırılan bu eser, biz de yapı kooperatifi hareketinin başlamış olması dolayısiyle çok ehemmiyet kazanmıştır. "yapı kooperatifleri ne - dir? Nasıl kurulur, nasıl işletilir?„ yazısiyle muhtelif memleketlerde yapı ko operatifleri hakkında malûmat, "Ber - lin belediyesinin güddüğü yapı siya - seti, şehircilik ve inşaat kooperatifle - ri„ profesör Dr. Kesler'in "yapı koo - peratifleri„ başlıklı yazısı, Ankara yapı kooperatifinin nizamname projesi mevzulu yazılar vardır.

HAMLE

Ağac kültürünün yayılması davası için çıkan bu genc ve ülkülü mecmua - nın ilkkânun tarihli 8 inci sayısı inti - şar etmiştir. İçinde birçok meslekî yazılar, ormancılık davasını müdafaa eden makaleler ve ormancılık neşriyatı üzerinde düşünceler vardır. Tanesi 10 ku - ruştur. Tavsiye ederiz.

Kitablar:

İçeri İşler Bakanlığı Mahallî İdareler Umum Müdürü B.K. Naci'nin üç ki- tabı satışa çıkarılmıştır.

Vilâyet Hususî İdareleri; 125 büyük sayıfada, bu teşekkülün tekâmülü tarihini ve birçok garb devletlerindeki kurulma ve çalışma şeklini içine almıştır.

Şehirler ve belediyecilik; bu kitabın henüz birinci cildi çıkmıştır. Bu cildde Fransız, Belçika, Avusturya, Romanya, Bulgar ve Polonya belediyeleri 150 büyük sayıfada tetkik edilmiştir.

Belediye kanunu ve esasları; son belediye kanunu layihasının Devlet Şûrasında ve B. M. M. sindeki müza- kereleri, kanunu iyzah eder şekilde yazılmıştır. Kitab belediye kanununun güzel ve istifadeli bir şerhi halindedir.

Memleket Postası

Türk kadınlığının sesi..

Türk kadınına son verilen önenler yurdun her tarafında köklü bir sevinc ve hareket uyandırdı. Biz bu yazıyı bu duygulara bir örnek olarak Kayseri gazetesinden alıyoruz:

Yüce Atatürk'ün ve Türkiye Cümhuriyetinin 11 yıl içinde asırlara sığmıyan ve akılları şaşırtan eşsiz inkılâblarından birisi de kadınlığın lâyık olduğu mevkii ve hakkı vermesidir. Bundan ötürü bütün kadınlar Atatürke ve onun yarattığı Halk Fırkasına karşı ne kadar sonsuz saygılarımızı sunsak gene bu şükran duygularımızın binde birini ifa edemeyiz. Çünkü kadınların saylav olması acundaki en ileri ve büyük uluslarda bile pek az görülen şeylerdendir. Biz türk kadınları ise erkeklerle her şeyde beraber olmak için bu yeri de almağı tabiî pek çok özlediğimiz halde coşkunluklara savaşmadık. Çünkü Atatürkün isteklerimiz gibi bu dileğimizi de vereceğine inanıyorduk. Doğruluktan ayrılmıyan büyük devrimci ve yapıcı bu önenimizi de vermek için temiz yüreğinde büyük bir duygu duydu ve kadınlığm yükselmesi lazım gelen en son yere çıkardı. Ne idi o istibdad ve saltanat zamanındaki kadın yaşayışı onlarca kadın soysal haklarından mahrum bir tutsak eğlenceye mahsus bir oyuncak, bir hiçti. Bütün suçu da kadın olarak doğması idi. Bu tutsaklığa, haksızlığa içimizden kan ağlıyor, haykırıyorduk. Fakat bize hiç bir hak verilmediği için bu kıyıcılığa ve tutsaklığa istemiyerek sızlanarak boyun eğmeğe mecbur olduk. Zavallı kadınlık yıllarca atılmış bir halde bırakılarak âdetâ benliğini anlamaz oldu ve bir eşya gibi insanlar arasında dolaştı durdu. O kadar paslandı unutuldu ki artık varlığından şüphe edilir bir hale geldi, fakat Anadoludan birdenbire bir şimşek şiddet ve çabukluğu ile parlayıp gelerek yurdumuzu, benliğimizi kurtaran Atatürk, kadınlığın da uyuşmağa başlıyan istek ve ümidlerini yeşertip filizlendirdi. Bizi bu kadar küçülten her türlü haklarımızı saklıyan kuvetleri yıkarak bu tutsak bağını kopardı. Bu son defaki Atatürk ve Türkiye Cümhuriyetinin büyük ulus derneğinin verdiği karar ise hepimizi sonsuz sevincler içine atarak göğüslerimizi kabarttı.

Yaşasın Atatürk ve Cümhuriyet Halk Fırkası..

Hürriyet kadar eyi bir şey yoktur. İşte biz bu hürriyet ve hakkımızı almakla beraber işimiz de pek büyük ve sonsuzdur. Bir ulusun daha çok ilerlemesinin sebeblerinden başlıcasını kadınlık teşkil ediyor. Bir budun kadınlarının bilgisi ne kadar yüksek olursa o ulus ilerilemenin son kertesine varır. Kadınları cehalet içinde yaşıyan bir ulus ise ölüme mahkûmdur. Bunun için kadınlığın başaracağı işler pek büyüktür. Atatürke, Cümhuriyet Halk Fırkasına ne kadar bağlı olduğumuza örnek olmak üzere Bay Nazmi Toker'in ve belediyenin çarşaf ve peçelerin kalkması hakkında verdiği kararı hemen yerine getirelim.

Ayşe Güpgüp

MUTLAK SURETTE OKUMALISIN

Anne; baba, Yurttaş (Hilmi Malik) H. Malik Evren'in bitiklerinden birisini mutlaka okumalışın.

1 — Çocuk ruhu 2 — yaratıcı küçük insan 3 — Demokrasi mefhu nu ve mücrimlerimiz 4 — Türkiyede suçlu çocuk 5 — Türkiyede sinema ve tesirleri 6 — Annelerin kızlarına öğütleri 7 — İnkılâp yolunda.

...dınlara seçmek ve seçilmek hakkının verilmesini kutlamak için Fethiye kadınları bir toplantı yapmışlardır. Resmimiz bu toplantıdan bir görünüştür.

Soyadları

İzmir adliye doktoru Şakir'le Ziraat Fakültesi talebesinden Ömer ailesi soy adlarını "Tural„ olarak almışlardır.

Sakmar — Er. miralayı Macid ve yakınları, Göker — E. tayyare binbaşısı İhsan ve yakınları, Aybarlas — E. Yzb. Fehamettin ve yakınları, Başaran — Dışarıişler Bakanlığı dış matbuat Rumca mütercimi Mehmed İzzet,

Arac — Bayındırlık Bakanlığı seferberlik şubesi şefi Zeki. Bulgan — Muhasebecilikten mütekaid bay Mehmed Arif ve oğlu maliye millî emlâk müdürlüğünde Niyazi.

Gündoğdu — Feraizci Zade Bay Şakir, Osman Faiz, mütekaid kaymakam Dr. Refet, Habib, Kemalettin, Sadettin Celâl, Devlet Şûrâsı mülazimi İlhan, Cahid, Hamid Refet, Hikmet, Muazzez Zihni, Münir, Habib, Lebibe Süreyya.

Tuncalı — Bina temiz komisyonu yazganı İbrahim.

Kayseri İşletmesinde Soyadı alan memurlar:

Kayseri Demiryolları merkez hekimi Nurettin — Söylemez, Kayseri demiryolları kısım hekimi Haydar Telli, İşletme Cer Başmüfettişi, Necib — Maçkan, İşletme Muhasibi Mesulü Sezai — İnanç, İşletme yol dairesinde Ö- mer Fevzi — Yalçın İşletme Yol dairesinde Mehmed — Ercan, Muhasebe kalem âmiri Ali — Evranosoğlu, İşletme veznedarı İsmail Hakkı — Bozkurt, İşletme kaleminde Memur Naci — Özkan, İşletme kaleminde memur Şaban — Özcan, İşletme kaleminde memur Temel — Ergun, Muhasebe kaleminde Muhasib Kemal — Gençay, Muhasebe kaleminde muhasib Fethi — Melemencioğlu, Muhasebe kaleminde muhasib Abdülkadir — Ugurlu, Muhasebe kaleminde muhasib Mehmet Ali — Kalkay, Muhasebe kaleminde Tasarrufçu — Akın, Muhasebe kaleminde Şevket — Güneri, Hareket kalemi muhasibi Hasan — Tan, Hareket kaleminde memur — Çinar, Hareket kaleminde memur Remzi, — Cengiz, Hareket kaleminde memur Asım — Tuncer, Hareket kaleminde Bedri — Ertugu, Hareket kaleminde Süleyman — Eroğlu, Hareket kaleminde Tahir — Kayasıp, Cer kaleminde Tahir — Tosuncuk, Cer dairesinde memur M. Nuri — Kaynar, Cer dairesinde memur Gani — Çankatin, Cer dairesinde memur Süleyman — Gedik, Diviziyon muhasibi Rıza Ruşen — Gönenç, Muhasebe odacısı Osman — Koçer, İşletme odacısı İbrahim — Öztürk, İşletme odacısı Rıza — Elitok.

Söke inhisarlar memuriyetinde soy adı alanlar.

Kılınç — Memur bay M. Kemal Ergün — Muhasip Mukbil, Öztürk — Satış memuru Reşat, Oral — Ziraa memuru Esat, Soskun — Takip memuru Cemal, Ataca — Toz kulbaşısı Ali, Kaya — M. takip memuru Mustafa, Ural — Kantarcı Reşit, Cebeci — Odacı Yakup Şencan — Gardiyan Hikmet.

Ulus'un Romanı: 4 Tefrika: 50

Benim Günahım

(MEA CULPA)

Yazan: ANNIE VIVANTI

İtalyanca aslından türkçeye çeviren: NÜSHET HAŞİM SİNANOĞLU

Lady Muriel ile Lady Maisy yeniden bir kahkaha attılar ve hepsini annelerine anlatmak için salona koştular.

— Mater, düşün, o çocuk ne adını, ne Mısır'da bulunduğunu, ne de yalan ne olduğunu bilmiyor.

Darling de, yüzü kıpkırmızı, girmişti. Gitti, babasının bacakları arasına sığındı. Düşes, onu okşamak istedi; fakat çocuk çekildi ve yüzünü babasının göğsünde sakladı.

— Ne tutuk kızcağız!.. Burada mı doğdu?

Norman cevab verdi:

— Hayır, İskoçya'da doğdu. Fakat bir çöl çocuğu gibi vahşidir.

Sonra, kızının sarışın saçlarını okşıyarak, ilâve etti:

— Yakında onu Avrupa'ya götüreceğiz, ve iyi terbiye edilmiş bir ingiliz küçük hanımı yapacağız.

Dük, gülümsiyerek atıldı:

— Yazık! — dedi. — iyi terbiye edilmiş bunca insan zaten var.

Ve oğlu, baba kolları arasında yuvalanmış o sarışın küçük başa dalmış,

— Benim de bu türlüsü hoşuma gidiyor, — dedi.

.... Anası ile babası gitmek üzere ayağa kalktıkları zaman, Durham viskontu Lord Harold, Darling'e yaklaştı;

— Allaha ısmarladık, — dedi; — ben seni daima Mimoza diye çağıracağım. Büyüdüğüm zaman da seninle evleneceğim

Dönüşte, trende, Norman'ın yanında biraz ayrı oturmuş olan Dük,

— Azizim Grey, — dedi; — kanız çok güzel. O ıpıssız *bungalow*'da canı sıkılmıyor mu?

Bu düşünce aklına hiç gelmemiş olan Norman,

— Zannetmem, — dedi.

— Fakat siz sık sık uzak kalıyorsunuz.

Norman,

— Çocuğu var, — dedi.

— Âlâ.. çocuğu var; ama o kendisi daha hemen hemen çocuk. Kaç yaşında var?

Norman, biran düşündükten sonra,

— Yirmi dört, — dedi.

Tecrübeli bir adam olan zatı fahimaneleri,

— Azizim, — dedi; — yirmi dört yaşında, bir kadın, on çocuğu da olsa, yalnız sıkılır.

Bu ifade Norman'ın içine işledi. Öyle.... gerçek..... Astrid yirmi dört yaşında idi.

Daima kumandanlıkta, *Vadi Halfa*'da, Kartum'da çok meşgul olan Norman, söz gelişi, bu vakayı unutmuştu.

Bundan başka Darling'in doğu şundanberi, galiba Astridi de unutmuştu.

Yatıştırılamaz Astrid, nasıl da sakinleşmişti. Nasıl da uysal, sakin ve bağışlayıcı olmuştu. Bununla beraber.. Yirmi dört yaşında idi.

Ve Dük'ün hakkı vardı: gerçekten çok güzeldi.

Norman, vatana tahvili hakkındaki muameleyi çabuklaştırmaya karar verdi. Londra'da, Astrid'in yirmi dört yaşında olduğunu hatırlamaya..... ve Astrid'i de unutmamaya vakit bulabilirdi.

XXXVII

Zaman nasıl da geçiyor?.. ilkten, saniyelerin geri ve ağır adımları ile, tatlı vuruşları ile, dakikaların bayğın sürtünmesi ile yürüyor sanılır. İnsana öyle gelir ki bir saat asla bitmiyecektir.

Güneş fecir vakti tenbel tenbel yükselir; öğleyin kımıldamadan sürüklenir; grupa gecikir. İnsana öyle gelir ki bir gündüz asla bitmiyecektir.

.... Sonra tempo derece derece daha hızlanır. Dakikalar ve saatler adımlarını sıklaştırır. Günler koşar, haftalar itişir, aylar uçar...

Sonra mevsimler kasırgalanır.

İlk yapraklar daha hışırdamadan, güz rüzgârı ile, kartlaşmış, hava da döner; ilk güller daha açılmadan sonuncuları solup dökülür; çiçekli çitler daha beyazlanmadan kar sert sert parıldar.... Zaman uçar ve hava da döner...

Daha dün önümüzde bunca yıl vardı.

İşte yıllar geçmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

XXXVIII

— Fakat, zatı fahimaneleri bilirler ki, benim kızım henüz on altı yasındadır.

Dük dö Buckley, monoklunun arkasından gözünü muhatıbına dikerek, sövalyece bir galanlıkla,

— Eğer yanılmıyorsam, — dedi; — görünüşe göre hükmetmek lâzım gelirse, Sir Norman Grey, vaktile, benim oğlumdan daha sabırlı olmus değildir.

Ve Astrid'in yanında mağrur ve parıltılı oturan Norman'a dönerek, o merasimci edası ile ilâve etti:

— *Sonu var*

Jandarma Umum Kumandanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan:

Nümune ve evsafına uygun altlı üstlü 1250 çift karyola 20 - 1 - 935 pazar günü saat 11 de kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır. İstekliler Ankara'da komisyon ve İstanbul'da Jandarma muayene heyetinden parazıs şartname alabilir ve nümuneyi görebilir. Çifti için 1550 kuruş kıymeti tahmin edilen karyola münakasasına girmek istiyenlerin (1453) lira (13) kuruşluk ilk teminat banka mektubu veya mal sandığına yatırılmış bu miktar para makbuzu muhtevi teklif mektubu satın alma gün ve saatinden evel Ankara'da komisyona tevdi etmiş olmaları. (3824) 1 — 2

BESNİ KAZASI BELEDİYE RİYASETİNDEN:

Kasabamızın tamamen nakli takarrür etmiş olduğundan yeni bir şehir plânı yapmak üzere bu işten anlar bir mühendise belediye ve halka icap eden ebniye yapmak üzere bir şirkete ihtiyacımız vardır. Taliplerin belediyemize müracaatları. 1—68

Jandarma Umum Kumandanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan:

Jandarma birlikleri için (200) kilo tartar en iyi cinsten yerli yapısı iki paskül 24 - 1 - 935 perşembe günü saat (15) de Ankara'da pazarlıkla satın alınacaktır. Bir paskül için (84) lira fiat biçilmiştir. İstekliler İstanbul jandarma yoklama heyetiyle komisyonumuzdan şartnameyi parasız alabilirler. Pazarlığa girmek için (13) lira (80) kuruşluk teminat makbuz veya banka mektubu ve 2490 sayılı kanundaki vesikalarla pazarlık gün ve saatında komisyonumuza gelmeleri. (3861) 1—63

Devlet Demiryollarından:

Samsun — Sıvas kısmına mahsus % 60 ve Bandırma — Manisa kısmına mahsus % 50 tenzilâta, 31 Mart 1935 sonuna kadar devam edilecektir. (16) 1—51

Ankara Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu İlânları

İLAN

Askerî Konak mutbah ocakları yaptırılacaktır. Şartname ve keşfini ve resmini görmek için eyyamı tatiliyeden maada her gün saat ondan on ikiye kadar Ankara Levazım Amirliği satınalma komisyonuna gelmeleri. Keşfi altı yüz liradır. Pazarlığı 10/2. kân/935 perşembe günü saat on dörtte yapılacaktır. Pazarlığa iştirak için de vaktinde kırk beş teminatlariyle beraber bu gibi işlerle iştigal ettiğine ve yaptığına dair pazarlık günü vesikanın ibraziyle mezkûr komisyonuna gelmeleri. (3758) 8—5763

İLAN

Otuz bin kilo zeytin yağı kapalı zarf ile ihalesi 16/2. kân/935 çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır. Şartnamesini görmek istiyenlerin eyyamı tatiliyeden maada her gün saat ondan on ikiye kadar müracaatları teminatı muvakkatesi olan 990 lira muhasebecilik veznesine teslim ederek makbuziyle birlikte teklif mektubunu ihale vaktinden bir saat evvel Ankara Levazım Amirliği satınalma komisyonu Riyasetine vermeleri. (3835) 1—4

İLAN

354,600 kilo ekmeklik un yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme günü 12/2. Kân/935 cumartesi günü saat onbeş buçuktadır. Tahmin fiatı on kuruş elli santimdir. İlk pey parası 2793 liradır. Vasıflarını ve şartnamesini öğrenmek istiyenler her gün ve isteklilerin de Çorlu'daki satınalma komisyonuna müracaatları. (3815) 8—5836

İLAN

İzmit için 474,800, Bolu için 125,700 kilo unun kapalı zarfla ve Tuzla için 52,200 kilo unun da açık eksiltme ile 7/2. Kân/935 tarihinde yapılacağı ilan edilmişse de mezkûr günün bayrama tesadüf ettiğinden her ikisinin de 9/2. Kân/935 çarşamba gününe talik edildiği ilan olunur. (3816) 8—5837

İLAN

Erzurum garnizonu için bes yüz elli bin kilo un kapalı zarf usuliyle münakasası 10/2. Kân/935 günü saat on dadır. Talipler şartnamesini görmek üzere her gün münakasaya iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde Erzurum kolordu satınalma komisyonuna müracaatları (3757) 8—5755

İLAN

Ankara Beyaz kışladaki elektrik tesisatının tamiratı pazarlıkla yapılacaktır. İhalesi 21/2. kân/935 pazartesi günü saat 15 tedir. 228 lira 62 kuruşluk birinci keşfini görmek için eyyamı tatiliyeden maada her gün saat ondan on ikiye kadar aşağıda yazılı satınalma komisyonuna müracaatları. Teminatı muvakkatesi 17 lira 15 kuruştur. Belli vaktında Ankara Levazım Amirliği satınalma komisyonuna pazarlık için gelmeleri ve bu gibi işlerle iştigal ettiğine dair vesika ibraz etmeleri. (7) 1—66

İLAN

19,500 kilo lahna 3,450 kilo pırasa şubat iptidasından nisan nihayetine kadar ve 9,600 kilo ispanak nisanda alınmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 22/2. kân/935 salı günü saat 15 de yapılacaktır. Şartnamesini görmek için tatil günlerinden başka her gün saat ondan on ikiye kadar aşağıda yazılı satınalma komisyonuna gelmeleri. Teminatı muvakkatesi olan 275 lira 18 kuruşu muhasebecilik veznesine teslim ederek aldığı makbuziyle birlikte belli vaktinde Ankara Levazım Amirliği satınalma komisyonunda açık eksiltmeye iştirak etmeleri. (21) 1—6

Galata İthalât Gümrüğü Çevirgenliğinden:

NC 1/8 794 kilo boyalı demir karyola

Bu karyolalar 31 - 12 - 935 tarihinden itibaren açık arttırma usuliyle satılıktır. İsteklilerin 13 - 1 - 935 pazar günü saat 16 ya kadar satış komisyonuna gelmeleri. (8807) 1—67

Jandarma Umum Kumandanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan:

Evsafına uygun mal vermiyen müteahhid nam ve hesabına dört yüz elli kilo klor maiyeti kinin kompirmesi 26 - 1 - 935 cumartesi günü saat (15) de pazarlıkla satın alınacaktır. Bir kilosu için otuz iki lira fiat biçilen kinin isteklileri İstanbul jandarma yoklama heyetiyle komisyonumuzdan parasız şartnameyi alabilirler. Pazarlığa girmek için bin seksen liralık teminat makbuz veya banka mektubu ve eksiltme kanununda satın alınına girebilmek için sayılan vesikalarla birlikte pazarlık gün ve saatında Ankara'da komisyonumuza gelmeleri. (3862) 1—62

Türkiye Ziraat Bankasının 30-9-1934 vaziyeti

Aktif

Kasa		
Banknot	13 646 151 00	
Altın	82 50	
Ufaklık	225 634 20	
Çekler	171 671 93	
Ecnebi paralar	13 194 50	
Gümüş	2 486 50	14 059 220 63
Dahili muhabir bankalar		3 887 113 63
Haricî muhabir bankalar		843 780 15
Hazine bonoları:		
İskonto tarikiyle mülkiyetimize geçenler	2 771 749 50	
Tevdiata karşılık bulundurulan	1 055 000 00	3 826 749 50
Senedat cüzdanı:		
Vadesine üç ay kalan	2 573 999 52	2 573 999 52
Esham ve tahvilât cüzdanı:		
Borsada kote olanlar	1 573 942 91	
Borsada kote olmıyanlar	37 376 61	1 575 319 52
Avanslar:		
Esham ve tahvilat mukabili:		
A - Borsada kote olanlar	235 808 87	
B - „ „ olmıyanlar	0	
Emtia ve vesaik üzerine avans	5 041 002 84	
Senedat üzerine avans	215 343 25	
Sair mütenevvi teminat üzerine avanslar	14 297 095 36	19 789 250 32
Borçlu hesabı cariler:		
Kefalet mukabili kredi	9 522 129 20	
Teminatlı kredi	13 540 069 23	23 062 198 43
Kabullerimizden dolayı borçlular		39 489 244 46
Sair muhtelif borçlular		8 820 221 48
İpotek mukabili avanslar		14 364 141 78
İştirakler:		
1 - Sair banka ve banka müessese leri nezdinde daimî iştirakler	3 732 020 00	
2 - Sair iştirakler		
A - Hisse senetli	1 030 667 50	
B - Adî	36 666 66	4 799 354 16
Menkuller:		
Makineler	107 846 53	
Kasalar	164 628 31	
Mefruşat	434 163 11	706 637 95
Gayri menkuller:		
Banka binaları	4 438 188 03	
Diğer Gayrı menkuller	307 371 98	4 745 560 01
Nazımı hesablar		28 173 754 09
Yekûn		170 716 545 63

Pasif

Sermaye		27 780 800 00
İhtiyatlar:		
Kanunî ve nizamî ihtiyatlar	1 000 000 00	1 000 000 00
Muhabir bankalar		48 420 26
Mevduat		5 576 882 89
Cari hesablar		39 798 981 27
Tasarruf tevdiatı:		
Vadesiz	7 249 712 49	
Vadeli:		
Bir ay kadar vadeli	41 402 98	
Bir aydan bir seneye kadar	3 337 591 97	
Bir seneden fazla	2 299 342 90	12 928 050 34
Tediye emirleri		1 223 745 91
Sair muhtelif alacaklılar		10 719 397 07
Tahsis edilmiş karşılıklar		3 977 269 34
Kabullerimiz		39 489 244 46
Nazım hesablar		28 173 754 09
Yekûn		170 716 545 63

MALİYE BAKANLIĞINDAN:

Kırtasiye depoları için lüzumu olan yirmi bin adet makineli karton madeni aksamı on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

Örneği İstanbul'da Dolmabahçede kırtasiye deposunda görüleceği gibi şartnamesi de bu depodan alınacaktır. Vermeğe istekli olanların yüz yirmi beş lira muvakkat teminatlariyle 14 sonuncu kânun 1935 pazartesi günü saat on beşte merkezde toplanan alım ve satım komisyonuna gelmeleri. (3779) 8—5808

Ankara Evkaf Müdürlüğünden:

Büyük Millet Meclisi caddesinde evkafa aid olan Belediyeler Bankasının çıktığı (356) No. lı ve aylığı 110 lira muhammenli ev teslim tarihinden 31. 5. 936 tarihine kadar kiraya verilmek üzere 26. 12. 934 tarihinden itibaren on gün müddetle artırmaya konmuştur. İhalesi 6. 1. 935 pazar günü saat 15 de Evkaf müdüriyetinde yapılacaktır. Tafsilatlı ilanı Belediye ile dairenin ilan tahtalarına asılmıştır. Tutmak ve müzayedeye girmek ve şartnameyi öğrenmek ve pey sürmek istiyenlerin her gün Evkaf müdüriyetine müracaatları. (3821) 8— 5851

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

700 KİLO KİBRİT ANTİMON
500 KİLO KLORAT DE POTAS

Yukarda miktarı yazılı ve tahmini bedeli 1390 lira olan iki kalem ecza 20/2. kân/935 tarihinde saat 15 te askerî fabrikalar satın alma komisyonunda açık eksiltme ile satın alınacaktır. Şartname parasız olup satın alma komisyonundan verilir. Taliplerin yevmi mezkûrda muvakkat teminatı olan 104 lira 25 kuruşla ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 cü maddelerine nazaran vesaiki lâzimeyi hamilen müracaatları. (3849) 1—20

20000 METRE GALVANİZLİ TEL HALAT.

Yukarda miktarı yazılı ve tahmini bedeli 8000 lira olan galvenizli tel halat 17/2. kân/935 tarihinde saat 15 te askerî fabrikalar satın alma komisyonunda müteahhit nam ve hesabına açık eksiltme ile alınacaktır. Şartname parasız olup satın alma komisyonundan verilir. Taliplerin yevmi mezkûrda teminatı muvakkatesi parası olan 600 lira ile 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 cü maddelerine nazaran vesaiki lâzimeyi hamilen müracaatları. (3823) 8—5866

100 ELEKTROT
100 NİKEL

Yukarda miktarı yazılı ve tahminî bedeli 4600 lira olan iki kalem malzeme 19 - şubat - 935 tarihinde saat 15 te askerî fabrikalar satın alma komisyonunda açık eksiltme ile satın alınacaktır. Şartname parasız olup komisyondan veriler. Taliplerin yevmi mezkûrda teminatı muvakkatası olan 345 lira ile 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddesine nazaran vesaiki lâzime ile müracaatları. (3858) 1—37

İLAN

1 - 24 - 26 - 28 - 30/I. Kân. /934 günleri ilân edilen 50 ton ham Adana pamugu satın alınmasından sarfı nazar edilmiştir.

2 — Bayram günlerine tesadüf eden artırma ve eksiltmelerin kanunun 13 üncü maddesine tevfikan tadil günlerini takip edecek ilk iş günü olan 9 - 2. Kân - 935 çarşamba günü yapılacağı ilân olunur. (5) 1—39

Millî Müdafaa Vekâleti Satınalma Komisyonu İlânları

İLAN

1 — Zir Poligonuna pazarlıkla bir bayrak direği yaptırılacaktır. Talip olanların keşfini görmek ve pazarlığında bulunmak üzere 907,5 kuruş teminat akçe mektup malsandığı makbuziyle 16-1-935 günü saat 10,30 da satın alma komisyonuna müracaatları.

2 — M. M. V. Matbasında pazarlıkla yangın tesisatı yaptırılacaktır. Talip olanların keşfini görmek ve pazarlığında bulunmak üzere 29 lira 59 kuruş teminat akçe mektup malsandığı makbuziyle birlikte 16-1-935 günü saat 14 de komisyona müracaatları. (3841) 1—7

İLAN

1 — Lüleburgaz için 245 ton Un kapalı zarfla alınacaktır. İhalesi 16/2. Kânun/935 çarşamba günü saat 16 da yapılacaktır. Muvakkat teminatı 2250 lira 94 kuruştur.

2 — Kırklareli için 164 ton Un satın alınacak ihalesi 16/2. Kânun/935 çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır. Muvakkat teminatı 1525 lira 20 kuruştur. İsteklilerin belli gün ve saatta Lüleburgazdaki satın alma komisyonuna uğramaları. (3840) 8—5880

KİRALIK EV

Yenişehirde Bomonti karşısında Dikmen caddesinde Dr. Miralay Bay Kemal'in evi kiralıktır. üç oda, mutfak, banyo, sandık odası, bahçe ve konfor.

Görmek istiyenler günün her saatında gezebilirler. 1—16

Satılık ingiliz tayları

KARACABEY HARASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Karacabey harasında yetiştirilen pedigrileri mükemmel Anadan ve Babadan yarışçı 933 doğumlu dördü erkek beşi dişi dokuz baş safkan ingiliz tayı 12 kânunusani 935 cumartesi günü saat on dörtte her baş ayrı ayrı açık artırma suretiyle satılacaktır. Bu taylar İngiliz Tay yarışlarına iştirak edebilecek evsaftadırlar. Pedigrilerile mufassal eşkâlleri ve fotoğrafları Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Balıkesir Baytar müdürlükleriyle Ankara atlı spor kulübüne ve İstanbul Sipahi ocağına gönderilmiştir. Satışa iştirak etmek istiyenleri satış gününde teminatlariyle birlikte Hara Merkezinde bulunmaları ilan olunur. (8632) 8—5813

İZMİR LİMAN ve KÖRFEZ İŞLERİ ŞİRKETİ TASFİYE MEMURLUĞUNDAN:

Izmir'deki birinci kordonun Konak önünden Pasaport Vapur iskelesine doğru on beş bin metre murabbalık yeri Bandırma parke taşı ile döşenmesi ve burada şirketin göstereceği kadar uzunlukta kenar taşları konması işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeğe konulmuştur.

Şartnameler İstanbul'da Liman hanında İstanbul Liman Şirketi Tasfiye memurluğundan ve İzmir'de Birinci Kordonda şirketimiz idaresinden istiyenlere parasız verilir ve gönderilir.

Eksiltme kararı ikinci kânun ayının on ikinci cumartesi günü saat onda şirketin İzmir'deki idare merkezinde kestirilir.

Münakasaya iştirak edebilmek için muvakkat teminat akçesi dört bin liradır. Bu paranın nakit veya her vakit tahsilleri kabil bir banka mektubu olarak şirkete verilmesi şarttır.

Bu işe istekli olanlar bir şirket veya mümessilli iseler idare merkezlerinin bulunduğu yerin mahkemesinden veya ticaret odasından şirketin bugün çalışmakta bulunduğunu gösterir bir vesika ile şirketin noterden tasdikli sirkülerini ve vekil oldukları takdirde noterden tasdikli vekâletnamelerini de birlikte vermeleri gerektir. (3771) 8—5777

Devlet Demiryollarından:

Sağlam çuvallar içinde olmak şartile 10. 1. 935 tarihinden itibare perakende taşınacak maden kömürlerinden ton ve kilometre başına (2) kuruş ücret alınacaktır. (3863) 1—38

BİRİNCİ MINTAKA ETİBBA ODASI REİSLİĞİNDEN:

Oda umumî heyeti 15 ikinci kânun 1935 salı günü saat 17 de Yenişehirde Hilaliahmer umumî merkezi salonunda toplanacağından sayın üyelerimizin gelmeleri rica olunur. (3850) 1—19

T. Z. Bankasından:

Memure aranıyor

Ankara'da 75 liraya kadar ücretle muhasebe makinelerinde çalışacak dört Bayan mekanograf ve bir daktilograf alınacaktır.

Müsabaka 20. 1. 935 pazar günü Ankara'da yapılacaktır. Müsabakaya girebilmek için en az orta tahsil görmüş olmak ve 18 ile 25 yaş arasında bulunmak şarttır.

İstiyenler 15. 1. 935 gününe kadar Türkiye Ziraat Bankası Genel Muhasebe Müdürlüğüne bizzat veya mektupla müracaat etmelidir. 1 — 15

Bayram şekerlerinizi

BAYRAM HEDİYELERİNİZİ

A. M. Kooperatif Şti

MERKEZ MAĞAZASINDAN ALINIZ!

Her şeyin:

En ucuzu,
En iyisi,
En tazesi,
En zarifi

UYANIŞ Serveti fünun yerine çıktı

44 senedir durmadan neşir vaziyfesini yapmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankara'da satış yeri A K B A kütüphanesidir. Senelik abone 10 lira. Beher sayısı 20 kuruş.

KREM

balsamin
kanzuk

Yegâne ciddî güzellik kremidir. Teninizin daimî tazeliğini yalnız KREM BALSAMİN ile korursunuz.

Dr. Cims'in nasır ilâcı

KORRİSİD

En eski nasırları bile pek kısa bir zamanda tamamile kökten çıkarır.

Merkez deposu: Kanzuk eczahanesi

Her Eszanede bulunur.

Jandarma Umum Kumandanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan:

1 — Jandarma ihtiyacı için aşağıda cins, miktarı ve muhammen fiatı ile ilk teminatı ayrı ayrı yazılı üc kalem eşya kapalı zarf usulü ile 22-1-935 salı günü saat (11) de Ankara'da komisyonumuzda satın alınacaktır.

2 — Bu eşya en az fiat veren bir talibe toptan veya ayrı ayrı istekliye verilebilir.

3 — İstekliler şartnameyi parasız komisyonumuzdan alabilirler.

4 — 2490 sayılı kanunda istenen ve şartnamede yazılan vesaik ve ilk teminat makbuz veya banka mektubu ile isteklilerin münakasa günü saat (10) da tekliflerini komisyonumuza vermiş bulunmaları. (9)

Adet	Cinsi	Tahmin edilen fiat	İlk teminat
300	Kilim	324 kuruş	7290 kuruş
300	Battaniye	750 : :	16875 : :
4 ton	pamuk	50 : :	15000 : :
			39165 kuruş

BEN BİR CASUS TUM

Madleine Caroll - Conrad Veid - Herbert Marshall

Sümerbank Uşak Şeker Fabrikasından

Terakkii Ziraat Türk Ananim Şirketi hisseleri Sümerbank namına şimdilik yalnız Uşak'ta alınmaktadır.

50 liraya kadar hisseye sahip olanların hisselerinin tamamı, fazla hissesi olanların hisselerinin yarısı ödenecek diğer yarısı için hisse sahiplerine birer vesika verilecektir.

Hisse bedellerini alabilmek için ya hisse sahiplerinin kendileri veya vekâletnameli vekilleri tarafından Fabrikamıza bizzat müracaat lâzımdır.

Bedelin tesellümü ve ibra muameleleri dolayısiyle yalnız mektup ile tediye yapılmamaktadır.

İstanbul, İzmir, Ankara gibi büyük şehirlerde satın alma işi ileride Sümer Bank tarafından yapılacak, şekil ve şartları Sümer Bank tarafından gazetelerle ilan edilecektir.

Hisselerinin ödenmesi için talimat harici müracaat edenler çoğalmıştır.

Bundan sonra beyhude müracaat zahmetine girilmemesi ve müracaat edenlere cevap verilemiyeceği ilan olunur. 8—5812

Jandarma Umum Kumandanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan:

Jandarma ihtiyacı için nümune ve evsafına uygun olmak şartiyle (1400) metre yerli malı yataklık kılıf bezi pazarlıkla satın alınacaktır.

Pazarlığı 23-1-935 çarşamba günü saat (10) da Ankarada jandarma satınalma komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli (560) ilk teminatı (42) liradır. İstekliler makbuz veya banka mektubu ile pazarlık gün ve saatinde 2490 sayılı kanunda istenilen ve şartnamede yazılı vesaikle komisyona gelmeleri ve şartnamesi ise parasız olarak komisyonundan alabilirler. (12) 1—65

ADAPAZARI

Türk Ticaret Bankası

Merkezi: Ankara

Tamamı ödenmiş sermayesi

2.200.000 Türk Lirası

Türkiyenin her yerinde şube ve muhabirleri vardır

Her nevi Banka muamelâtı yapar

İstanbul şubesi: Tel. 22042
Galata şubesi: „ 43201

Ankara Şehri İmar Müdürlüğünden:

Gazi bulvarında şimendifer yoliyle Emniyet meydanı arasındaki kısma yapilacak veya yapılmış olan binaların önüne yapılacak olan bahçe divarları kilişede görülen ebat ve şekilde yaptırılması kararlaştırıldığı alâkadarların ma - lûmu olmak üzere ilân olunur. (15) 1—47

Maliye Bakanlığından:

Yüzde 7 faizli

İki milyon liralık Sıvas - Erzurum demiryolu tahvillerinin kayıt muamelelerine yakında başlanacaktır.

Geliri tamamen Sıvas — Erzurum demiryolunun inşasına tahsis olunan otuz milyon liralık Sıvas - Erzurum istikrazının iki milyon liralık birinci kısmını teşkil eden tahvillerin kayıt muamelesine 10 ikincikânun 1935 tarihinde başlanacak ve 15 ikinci kânun 1935 tarihinde nihayet verilecektir.

Beherinin itibarî kıymeti yirmi lira olan bu muvakkat tahviller 19 lira ihraç fiatı üzerinden bu müddet zarfında Merkez, Ziraat ve İş Bankalarının şubeleri bulunan her mahalde satışa çıkarılacaktır.

Umumî ve mülhak bütçelerle idare olunan daire ve müesseselerce vilâyetler hususî idarelerile belediyelerce teminat olarak ve hazinece satılmış ve satılacak Millî Emlâk bedellerinin tediyesinde itibar kıymetleri üzerinden kabul olunur.

Bahsolunan muamelelerde nakit gibi kabul edilecği ve gerek bedellerinin ve gerekse faizlerinin tediyesinde hiç bir suretle vergi, resme tâbi olmıyacağı kanunla teyit edilmiş olan bu istikraz tahvillerinin faizi de % 7 olarak tesbit edildiğinden iştirak edenler en faideli ve sağlam ve aynı zamanda memleket için verimli bir işe paralarını yatırmış olacaklardır.

8—5854

İLAN ŞARTLARI

Sayıfa	Beher Santimi	Sayıfa	Beher Santimi
2	300	3	200
4	150	5	100
6	80	7	40
8	25	kuruştur.	

1 — Hayır işlerine ve yeni çıkan kitablara aid ilânlardan % 15 tenzilât yapılır.

2 — Zayi ilân bedelleri maktu yüz otuz kuruştur.

3 — Tebrik, teşekkür, evlenme vefat ve katı alâka ilânlarından maktuan beş lira alınır.

ABONE ŞARTLARI

Müddet	Dahilde	Hariçte
Seneliği	17 Lira	30 Lira
6 Aylığı	9 „	16 „
3 Aylığı	5 „	9 „

Posta ücreti gönderilmiyen mektublara cevab verilmez.

ACELE SATILIK TARLA

Ankara'nın Sarıkışla civarında üç taş mevkiinde 7 dönüm 117 manalı 70 cilt No. lu tapu sicilinde mukayyet arazi satılıktır. Almağa talip olanların Kızılbey Maliye Şubesi memurlarından Bay Muzaffer'e müracaat etmeleri ilân olunur. 1—46

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri Falih Rıfkı ATAY,

Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü Nasuhi BAYDAR.

Çankırı caddesi civarında Ulus matbaasında basılmıştır.

Cereyanın yüksek kıymetli ışığa tahvili

İçi gaz dolu OSRAM ampullerile mümkündür Bu ampuller her kullanana parasının tam mukabilini verir

OSRAM

Zayıf ışıklı ampulleri reddediniz ve daima ak ışık veren - içi gaz dolu OSRAM ampullerini istiyiniz.

Ankara Şoförler Cemiyetinden:

Nizamnamemiz mucibince her sene denişmesi icabeden idare heyetini seçmek için kânunu sani 1935 ayının dokuzuncu çarşamba günü saat ondan on ikiye kadar Halkevinde intihab yapmak üzere cemiyete kayıtlı şoför ve işcilerin gelmeleri rica olunur. 1—30

ANKARA TİCARET VE SANAYİ ODASINDAN:

935 senesi tecdidi kayıt muamelesine 1. 1. 935 tarihinden itibaren başlanmış olduğundan bilumum tüccar ve esnafların Odaya müracaatla kayıtlarını tecdit ettirmeleri ilân olunur. 1—43

SİNEMALAR

YENİ

BUGÜN, BU GECE
Umumî arzu üzerine:
DANS RÜYASI
Devam ediyor.
JOAN CRAWFORD —
CLARK GABLE

KULÜP

BUGÜN, BU GECE
CANLI GETİR
Afrika'nın bakir ormanlarında yırtıcı hayvanlar tarafından vücuda getirilen heyecanlı filim.
Ayrıca: Dünya havadisleri ve tatlı su bahriyelileri.